<35

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

LIAUDIES BALSAS
Kanados Lietuvių Savaitinis Laikraštis, Leidžiamas Lietuvių Spaudos Draugijos Kanadoj. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

Nr. 475 PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 15, 1940, TORONTO, ONTARIO METAI IX

PRIEŠAKY DAR TAMSESNĖS DIENOS, SAKO MINISTERIS PIRMININKAS MACKENZIE KING

Kanados Žmonės Pralaimės Karą Namie, Jeigu Pelnagrobiai Nebus Suvaldyti, Sako M. J. Coldwell

Šių Metų Deficitas Sieksiąs Virš 600,000,000 Dolerių

OTTAWA. — Kanados ministeris pirmininkas Mackenzie King, savo trijų valandų kalboje apie kariškas valdžios pastangas, perspėjo Kanados žmones, jog priešaky dar tamsesnės dienos.

Jis pasakė Kanados žmnėms, jog karas, pagal spalio mėnesio išlaidas, kainuoja po vieną bilijoną dolerių per metus.

Konservativiškos opozici j o s vadas Hanson, kritikuodamas liberalų valdžios karo politiką, pareiškė, kad karas kainuoja po $3,000,000 į dieną; kad deficitas sieks $600,000,000. Paprastų išlaidų Kanada turėsianti $450,000,000. Karo išlaidų — virš $900,000,000. Viso $1,350,000,000 išlaidų per metus.

CCF opozicijos vadas M. J. Coldwell pareiškė, kad darbininkai negauna jiems priklausančios dalies iš karo industrijos ir perspėjo, jog didieji interesai naudojasi kiekviena proga taip, kad po karo Kanada bus dominuojama finansinių ir industrinių monopolių.

"Aš sakau, kad šio parlamento pareiga pakeisti kryptį," tęsė jis, "ir paliuosuoti kaltininkus nuo tolimesnės mūsų karo pastangų kontrolės. Kitaip Kanados žmonės pralaimės karą naminiame fronte."

Jis kaltino valdžios radio korporaciją, kodel neleidžia savo darbininkams organizuotis, taipgi kodel neleidžia darbininkų atstovams diskusuoti per radio savo problemas. Valdžia niekad nekviečianti opozicijos diskusuoti per radio karo reikalus. Radio stotys neduodančios laiko net ir tokioms kalboms, kurios būna praleistos cenzūros.

KADA HITLERIS kalbėjo į nazių judėjimo veteranus Munchene taip vadinamame alaus sklepe, tai Anglijos bomberiai mėtė bombas ant Muncheno. Pranešimai sako, kad bombos pataikiusios ir į patį sklepą. Čia matomas tas "sklepas," laike Hitlerio prakalbos pereitais metais.

Vakarinių Provincijų Atstovai Perspėja Ministerį Pirmininką

Vakarų Kanados Ūkininkai Negalėsią Ilgiau Kentėti

OTTAWA. — Vakarinių provincijų atstovai, atvykę į parlamento sesiją, pareiškė ministeriui pirmininkui King, kad vakarinėse provincijose kyla naujas gaisras, tiek pat agresyvus, kaip kad buvo progresyvus judėjimas 20 metų atgal.

Susidarymas koalicinės valdžios Manitobos provincijoj, jie sako, yra pirmas ženklas.

Vyriausias nepasitenkinimas esąs del žemos kviečių kainos. Jie už pirmos rūšies kviečių bušelį gauna tik 50 centų. Bet dažnai ir to negauna.

Kadangi kviečių pareikalavimas mažas, elevatoriai pilni, o kviečių yra daug, tai dažnai ūkininkai parduodą pirmos rūšies kviečius kaip antros ar net trečios rūšies kviečius, tokiu būdu gaudami dar mažiau.

Tuo pačiu laiku tie visi daiktai, kuriuos farmeriai turi pirkti, žymiai pabrangę ir nuolatos brangsta.

GRAIKAI SAKO, KAD JIE LAIKOSI GERAI

ATĖNAI. — Graikijos komanda praneša, kad jos jėgos laikosi gerai.

Pindus kalnų apylinkėj Graikijos kariuomenė užėmus keletą naujų aukštumų.

Kituose frontuose italai irgi nepadarė jokio progreso. Vietomis jie buvo priversti pasitraukti atgal.

14 MILIJONŲ SVARŲ STERLINGŲ Į DIENĄ KARO REIKALAMS

LONDONAS. — Anglija karo reikalams išleidžia po 14 milijonų svarų sterlingų į dieną.

Tokiu būdu per metus bus išleista virš 5 bilijonų svarų sterlingų.

Jei skaityti tik po 4 dolerius už svarą sterlingų, ir tai susidarys 20 bilijonų dolerių per metus.

V. Molotovas Tarėsi Su Ribentropu ir Hitleriu

BERLYNAS. — Sovietų Sąjungos premjeras ir užsienio reikalų komisaras V. Molotovas čia turėjo keletą pasitarimų su Ribentropu ir Hitleriu.

Apie ką tarėsi, kol kas dar nežinia. Bet galima suprasti, kad buvo diskusuojami abiejų šalių santykiai naujose apystovose, kurios iškilo vokiečiams susikrausčius į Rumuniją.

Sovietų Sąjungos delegacija susidėjo iš 33 žmonių, įvairių ekspertų. Ji buvo vokiečių draugiškai priimta. Berlyne buvo prikabinta vėliavų su kūju ir piautuvu. Taipgi buvo surengtos partijos priėmimui.

BATAVIA, Olandų Rytų Indijos. — Olandų Rytų Indijos nutarė parduoti Japonijai 494,000 tonų aliejaus daugiau, negu iki šiol. Dabar per metus šioj Francijos kolonijoj Japonija pirks 1,800,000 tonų aliejaus.

ANGLIJOS ORLAIVIAI SMARKIAI APKŪLĖ ITALIJOS LAIVYNĄ

LONDONAS. — Admiralitetas pranešė, kad pereitą pirmadienį Anglijos orlaiviai, pasiųsti nuo orlaivianėšio, puolė Italijos laivyno bazę Tarante ir sužeidė daug karo laivų.

Sužeistų tarpe esą šie laivai: vienas karo laivas 35,000 tonų, vienas 25,000 tonų, du kruizeriai, du pagelbiniai laivai, vienas naikintuvas.

Be to, manoma, kad dar vienas 25,000 tonų karo laivas buvo pažeistas, bet del jo abejojama.

Du reikmenų laivai nuskandinti ir vienas pažeistas.

Virš minėtų karo laivų sutaisymui būsią reikalinga bent kokių 6 mėnesių laiko.

Laike šio puolimo žuvo tik du Anglijos orlaiviai.

Ministeris pirmininkas Čiorčilis pareiškė, kad tas yra didelė Anglijos pergalė ant vandens.

Sučiupo Dokumentus Iškeliančius Viršun Almazanistų Planus

MEXICO CITY. — Generolas Heriberto Jara, Meksikos Revoliucinės Partijos prezidentas, pareiškė, kad jis sučiupo dokumentus, iškeliančius viršun almazanistų suokalbį nuversti Kardenas vyriausybę.

Jis parodė žemlapius, užrašų knygutės, taipgi slaptožodžiu rašytus dokumentus, kurie rodo, jog almazanistai ir kitų valstybių agentai, ypatingai Hitlerio naziai, dirbo išvieno už nuvertimą Kardenas valdžios.

Užrašų knygutėj įrašyti keli žymiųjų Meksikos vyrų vardai. Jaro manymu, tie žmonės būtų buvę nužudyti, jei reakcionieriai būtų paėmę galią.

Rastas braižinys, parodąs svarbesnes strategines vietas, gelžkelius ir aerodromus, štabus ir ginklų sandelius.

Vienas nazių laivas atgabenęs į Meksiką del maištininkų daug ginklų ir amunicijos.

ONTARIJOJ SIAUTĖ NEPAPRASTA AUDRA

TORONTO. — Pereito pirmadienio naktį Ontarijoj siautė nepaprastas vėjas — audra, 74 mylių per valandą greitumo, ir pridarė nemažai nuostolių.

Skaudžiausiai palietė vakarinę dalį. Didžiausiuos ežeruos tik didieji ežerų laivai galėjo pasirodyti už uostų sienų. Vanduo buvo nepaprastai neramus.

Sarnioj vėsula nutraukė elektros vielas. Nekurių pastatų nuplėšė stogus. Iš vienos krautuvės išvilko baldus ant gatvės.

Kitchener mieste vienam fabrikui nutraukė stogą.

Keliai buvo užversti telegrafo stulpais.

NEW YORK. — Šaltas oras ir smarkus vėjas nuplakė nekurias Suvienytų Valstijų valstijas.

Temperatūra Dakota, Montana ir Wyoming valstijose buvo žemiau nulio.

Apskaičiuojama, kad mažiausia 100 asemnys žuvo iš priežasties smarkios vėtros.

Vėtra nekuriose vietose pasiekė iki 80 mylių į valandą greitumo. Detroite nuvertė 750 pėdų aukščio WJR radio stoties bokštą.

Minesota, Nebraska, Iowa, South Dakota ir Utah valstijose prisnigo nemažai sniego, kurs vietomis sutrukdė susisiekimą.

Indianoj vėtra nuplėšė stogą nuo mokyklos, kurioj buvo 155 mokiniai.

PER AUDRAS MICHIGANO EŽERE 5 LAIVAI NUSKENDO, O 5 DINGO

Pirmadienio naktį per audrą Michigano ežere 5 prekybiniai laivai nuskendo, o kiti penki dingo. Veikiausiai bus nuskendę. Keli laivai buvo užvaryti ant uolų.

Su laivais žuvo 64 jūrininkai.

WINDSOR. — Policija suareštavo dar 46 pikietininkus prie Chryslerio dirbtuvių. Anksčiau suėmė 24.

NORS PRANEŠIMAI SAKO, kad ši Kanados parlamento sesija buvo atidaryta be daugelio tradicinių ceremonijų, tačiau kaip atrodo, tai jų buvo dar užtektinai. Štai viena scena iš tų parlamento atidarymo ceremonijų.

Raudonoji Armija Pasirengusi Apginti Šventus Sov. Sąjungos Rubežius, Sako S. Timošenko

Diplomatai Gerinasi, Nori Gauti Sovietų Sąjungos Simpatiją

MASKVA. — Lapkričio 7 dieną Maskvoje ir kituose Sovietų Sąjungos miestuose įvyko didelės demonstracijos paminėjimui 23 Spalio revoliucijos sukaktuvių. Didžiausia demonstracija, žinoma, buvo Maskvoje, Sovietų Sąjungos sostinėje.

Maskvoje Raudonojoj aikštėj buvo didelė demonstracija naujų ginklų, iš ko galima buvo matyti, kad Sovietų Sąjungos apsigynimo jėgos ne tik perorganizuotos pagal vėliausius reikalavimus, bet ir apginkluotos vėliausiais ginklais.

Ypatingai visų akį atkreipė artilerija, kuri visa mechanizuota.

Per dvi valandas tęsėsi įvairių kariuomenės dalių maršavimas pro Lenino mauzolėjų. Viršuj skraidė moderniškiausi orlaiviai.

Užpakaly civilės aviacijos pulko vėliavų maršavo moterys lakūnės. Pėstininkai maršavo nuogais durtuvais. Per Raudonąją aikštę visu greitumu važiavo formacijos tankų ir braniruotų sunkvežimių.

Paskui kariuomenę maršavo civiliai. Maršavimas tęsėsi veik visą dieną.

Prieš demonstracijai prasidėsiant, į Raudonąją aikštę susirinkusiems kareiviams ir darbininkams Raudonosios Armijos vadas Simeonas Timošenko pareiškė:

". . . atminkite draugo Stalino perspėjimą, kad mes militarinio užpuolimo pavojaus akyvaizdoje turime turėti visus žmones mobilizacijos ir prisirengimo stovyje . . .

"Raudonoji Armija visuomet pasirengusi išpildyti šventą savo pareigą ir pateisinti Sovietų Sąjungos žmonių reiškiamą jai meilę ir pasitikėjimą. Aš užtikrinu valdžią ir centralinį Komunistų Partijos komitetą, kad Raudonoji Armija pasirengus bile momentu, prie pirmo partijos ir valdžios pašaukimo, suteikti naikinantį kirtį visiems, kurie tik drįs užpulti ant šventų mūs socialistinės valstybės rubežių."

* * * *

WASHINGTONAS. — Kokią Sovietų Sąjunga užima poziciją pasaulyje, buvo galima pastebėti lapkričio 7 dieną Sovietų Sąjungos ambasadoj, kurioj įvyko balius paminėjimui 23 Spalio revoliucijos sukaktuvių.

Baliuje dalyvavo virš 900 asmenų, kurių tarpe buvo daugelio valstybių pasiuntiniai. Dalyvavo Suomijos ministeris Washingtone, Hjalmar J. Prokope, su savo žmona; Suvienytų Valstijų atstovai su vidaus sekretorium Somner Welles priešakyje; Suvienytų Valstijų kabinetą atstovavo Jesse Jones, komercijos sekretorius ir federalių paskolų administratorius; buvo atstovai iš Vokietijos, Italijos ir Japonijos ambasadų; taipgi buvo atstovai ir iš Anglijos atstovybės.

Svečius pasveikino Sovietų Sąjungos ambasadorius Konstantinas Oumanskis su žmona.

* * * *

BERLYNAS. — Į 23 Spalio revoliucijos sukaktuves Sovietų ambasadoj atsilankė Italijos ir Japonijos ambasadoriai su savo personalais, taipgi nemaža Vokietijos delegacija.

Pokylyje dalyvavo ir Kinijos ambasadorius.

CAIRO, Egiptas. — Mirė Egipto ministeris pirmininkas Hassan Sabry Pasha.

Beskaitytadas savo pranešimą staiga parpuolė ir nebeatsikėlė — mirė.

MEKSIKA IR SUVIENYTOS VALSTIJOS TURINČIOS SLAPTĄ SUTARTĮ

MEXICO CITY. — Laivyno autoritetai sako, kad spalio mėnesį Meksika ir Suvienytos Valstijos pasirašė slaptą sutartį, pagal kurią Meksika duoda Suvienytoms Valstijoms naudotis Meksikos laivyno ir oro bazėmis.

Meksika turėsianti daug bazių pagerinti, kas kainuos apie $50,000,000. Suvienytos Valstijos padėsiančios.

LONDONAS. — Čemberleno pelenai buvo palaidoti Westminster abbey sklepe, šale žymiųjų Anglijos vyrų.

Žemės Drebėjimas Užmušė Daug Žmonių

BUCHAREŠTAS. — Pereitą sekmadienį įvykęs žemės drebėjimas Rumunijoj pridarė daug nuostolių.

Apskaičiuojama, kad užmuštų žmonių skaičius svyruoja tarp 1,000 ir 2,000. Kiek sužeistų, kol kas dar nežinia, bet jų daug daugiau, negu užmuštų.

Žemės drebėjimas skaudžiai palietė aliejaus šaltinius. Daugelyje kilo gaisrai, kuriuos buvo sunku užgesinti. Daugelyje atsikimų buvo sunaikinti aliejaus tankai.

Kilo nemažai gaisrų ir miestuose, įskaitant ir patį Buchareštą. Žemės sukrėtimas apgriovė pastatus, nutraukė geso vamzdžius, o nuo to kilo gaisrai.

Šis žemės drebėjimas palietė ir Sovietų Sąjungos pakraštį, o ypatingai Besarabiją.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA SYKĮ Į SĄVAITĘ

Prenumeratos Kainà:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.
Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

VOKIETIJOS DARBO ŽMONIŲ BALSAS

Prieš kiek laiko slapta vokiečių stotis Vokietijoj perdavė vokiečių tautai tekstą manifesto, iš kurio matyti, kad Vokietijoj auga jėgos, kurios greičiau sunaikins nazizmą, negu karas. Tos jėgos yra darbo žmonės, inteligentai ir kiti, kurie aiškiai supranta, prie ko juos veda nazių režimas, ir kokiais keliais reikia eiti, kad tą blogumą prašalinti.

Manifestas prasideda pareiškimu, kad Hitlerio padiktuotos Francijai sąlygos, kurios buvo Francijos atstovams įteiktos Compeigne miške birželio 22 dieną, ir ant kurių buvo pasirašytos paliaubos, yra baisiu Francijos žmonių teisių sulaužymu. Taipgi tos sąlygos visai neatitaisiusios Versalyje padarytų skriaudų Vokietijos žmonėms.

Manifestas pasmerkia nazių planus "naujai Europai." Naujos Europos nebūsią galima atsiekti pavergiant kitas šalis, kaip kad daro naziai, sako manifestas. Tokios Europos bus galima atsiekti tik per visų tautų kooperaciją, panaikinus išnaudojimą žmonių per kitus žmones. Toliau manifestas sako:

"Nugalėjimas ir pavergimas kitų žmonių niekad neduoda pastovios taikos, o priešingai — tiktai naujus ir kruvinesnius karus. Imperialistų užkariavimai ir priespauda iššaukia žmonių neapykantą prieš pergalėtoją, po kurio valdžia jie patenka ar kurio valdžios jie bijo. Paliaubų sąlygos padiktuotos Compeigne — įgyvendinančios tokios pergalės politiką — todel neneša naudos Vokietijos žmonėms, nes iššaukimas neapykantos prieš Vokietiją tarnauja tiems, kurie trokšta pasivergti Vokietijos žmones. Vokietijos darbo žmonės, kurie nešė Versalio uždėtą naštą ir kentėjo paniekinimus visai nenori apsunkinti Francijos žmonių su nauju Versaliumi. Vokietijos darbo žmonės nieko bendra neturi su tais plėšikais, senais ir naujais milijonieriais ir jų draugais, kurie nori praturtėti skandinant Francijos ir kitų šalių žmones.

"Vokietijos valdonai teigia, kad karas atsuktas prieš Britanijos ir Francijos plutokratus. Bet jie — kurie sukūrė naują plutokratiją mūsų šalyje — Francijoj pastatė prie galios biauriausius plutokratus. Jie paskyrė Chiappe, žmonių laisvės priešą, savo agentu Paryžiuje. Petain, Weygand ir Leval valdo dabar Franciją iš Vokietijos imperialistų malonės — tai žmonės, kurie 1918 metais kaip Poincare sėbrai norėjo sutriuškinti Vokietiją visai.

"Vokietijos žmonėms Versalio politika, išreikšta Compeigne paliaubų, ir mūsų šalies imperialistų siekiai dominuoti ir pavergti Europą ir perdalyti kolonijas, reiškia tęsimą alkio, nepakenčiamo išnaudojimo ir baisaus kraujo liejimo. Vokietijos valdonai daro viską, kad laimėti Vokietijos žmonių paramą jų karui, bet tikrieji žmonių interesai reikalauja, kad karas būtų tuojaus užbaigtas.

"Vokietijos darbo žmonės supranta, kad jie surišti broliškais ryšiais su Francijos darbo žmonėmis, kurie kankinami ir išnaudojami svetimų pergalėtojų. Vokietijos darbo klasė reiškia solidarumą Britanijos žmonėms . . . kurie stovi už žmonių taiką ir išlaisvinimą visų pavergtų žmonių. Ji solidarizuojasi su žiauriai prispaustais Čekoslovakijos, Lenkijos ir kitų Vokietijos armijos užimtų šalių žmonėmis. Tų žmonių kova už tautinį ir socialinį pasiliuosavimą kiekvieno vokiečio darbininko yra laikoma kova už jo paties interesus.

"Tiktai Vokietijos kapitalistai tunka iš kitų šalių užkariavimo karo ir tik jie nori tęsti karą. Vokietijos darbo žmonės nori taikos. Jie nori kooperuoti su visais žmonėmis. Vokietijos žmonės stovi už tuojautinį galą karui, už galą žudynėms, kraujo liejimui, baisiam milijonų žmonių kentėjimui, kurį užkrauna ant Vokietijos žmonių galios trokštą valdantieji rateliai. Kovodami už taiką be aneksijų ir atlyginimų, be priespaudos kitų tautų, mes kovojame už tikruosius reikalus ir ateitį vokiečių ir kitų žmonių."

LIETUVĄ IŠGELBĖJO RAUDONOJI ARMIJA

Šio mėnesio 7 dieną Montreale Toronto Daily Star reporteris turėjo pasikalbėjimą su Bernard Kaplan, kuris su savo šeima ir švogeriu (taipgi su šeima) apleido Lietuvą rugsėjo mėnesį ir dabar atvyko į Kanadą, pas savo sūnų, turintį ūkį netoli Cornwall, Ont. Kaplanas Star reporteriui pareiškė, jog per paskutinius metus vokiečiai į Lietuvą plaukte plaukė.

Sovietų Sąjunga, nujausdama, kad Lietuvoj rengiamas vokiečių pučas, griebusis atatinkamų žygių, kad tas pučas neįvyktų. Tais Sovietų Sąjungos žygiais Lietuvos žmonės buvę patenkinti, nes jie išgelbėję juos nuo nazių dominacijos. "Okupacija buvo labai tyki," pareiškė Kaplanas. "Rusų kareiviai pirma užėmė geležkelių stotis ir viskas paskui ėjo normaliai. Nebuvo jokio pasipriešinimo ir faktinai aš manau didžiuma lietuvių buvo gan patenkinti situacija, kadangi mes bijojome nazių invazijos." Lietuvos žmonėms rusų okupacija esanti 1,000 kartų geresnė, negu kad būtų vokiečių dominacija, pagal Kaplano nurodymą.

Mūsų manymu Kaplanas iškėlė labai svarbų faktą. Reiškia Smetonos valdžia leido į Lietuvą nazius, kad su jų pagalba padaryti perversmą Lietuvoj ir galutinai atiduoti Lietuvą į nazių rankas. Nekurių amerikiečių, sugrįžusių iš Lietuvos, teigimai, kad Smetonos valdžia rengė užpuolimą ant raudonarmiečių, kad padaryti vidujinį suirimą ir paskui pasikviesti Hitlerio armiją malšinimui dabar puikiai pasitvirtina.

Tur būt už tai taip Smetonos draugai ir pyksta ant Sovietų Sąjungos, kuri Smetonos ir jo draugų planus sugriovė.

Tas taip pat išaiškina, kodel Lietuvos žmonės taip entuziastiškai pasitiko Raudonąją Armiją. Jie teisingai sako, kad Raudonoji Armija išvadavo juos iš fašistų nagų. Ji išvadavo ne tik iš Smetonos fašistų nagų, bet ir iš nazių nagų. Tas taip pat išaiškina, kodel Smetona taip greitai pabėgo. Jis žinojo, kad jam bus riestai, kai iškils viršun jo planai atiduoti Lietuvą Hitleriui. Jis išsiskubino, pabėgo pas tą, kurio jis laukė.

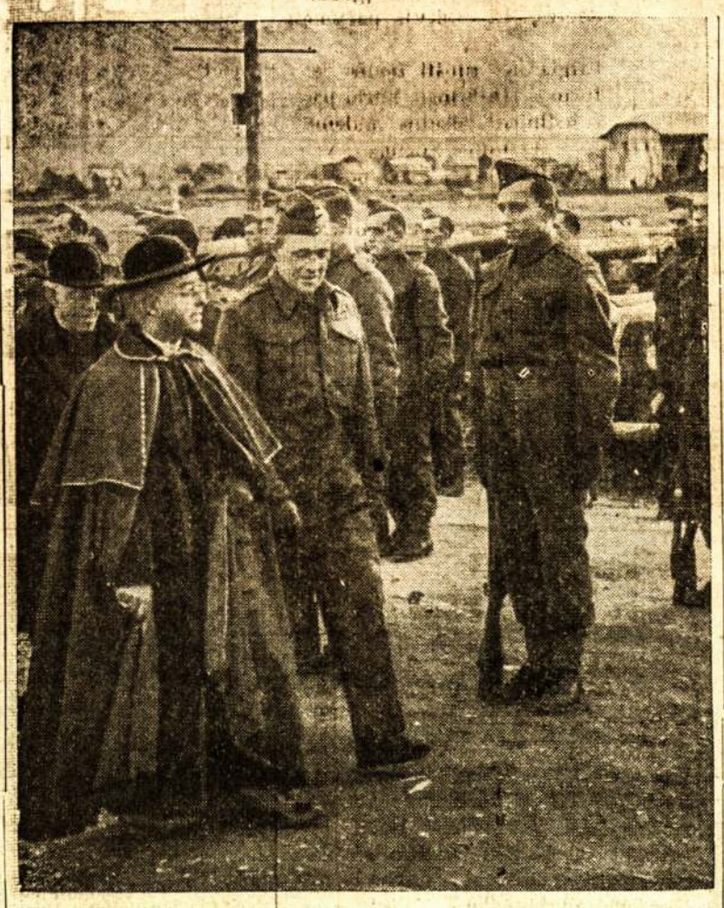

KVEBEKO ARCIVYSKUPAS kardinolas Villeneuve savo šypsena teikia kareiviams drąsą ir pasiryžimą. Vokietijos vyskupai teigia, kad šis vokiečių karas yra šventas ir kas jame žus, tas eis tiesiai į dangų.

KĄ KITI RAŠO AR SAKO

Paliaubų Dienos Mintys

Dvidešimt du metai atgal kariautojai pirmame pasauliniame kare padėjo savo ginklus po keturių metų kruvinų kautynių. Aukų buvo: 23,000,000 gyvygių — 10,000,000 kareivių ir 13,000,000 civilių. Prie to, 23,000,000 kareivių buvo sužeistų ar dingusių, 9,000,000 vaikučių našlaičių ir 10,000,000 pabėgėlių. Į tą žmonių skaičių įėjo geriausi ir gabiausi pasaulio žmonės, nes tarp tų, kurie krito ar tapo invalidais, buvo daug tokių, kurių gabumai ir genijus būtų prisidėję prie civilizacijos ir žmonijos progreso.

Apibudindamas sociales ir ekonomines konflikto pasekmes, pasižymėjęs Francijos generolas, kalbėdamas Toronte gegužės mėnesį 1935 metais, sakė:

"Bendras socialinis kariavusių šalių moralumas buvo nupuldytas. Vyrai, kurie kariavo, neteko savo darbų. Iš kitos pusės, tie, kurie nekariavo . . . sukdami, spekuliuodami ir vogdami labai praturtėjo. Pelnagrobių, besočių ir be trupučio moralės ar kultūros žmonių karta įmetė į kredito, produkcijos ir turtų paskirstymo mechanizmą geležį. Per papirkimus ir sėbravimąsi su neteisingais politikieriais, išdavikais savo rinkikų ir savo šalies, jie pasigrobė šalies rinkas, padidino apsiginklavimą, suorganizavo trustus, per kuriuos pasigrobė į savo rankas visuomeninį aptarnavimą ir svarbiausias gyvenimo reikmenis, ir nustatė mažiausias pirkimo kainas, o didžiausias pardavimo kainas, ir tą visą atliko apardydami ekonominę mašiną, nesutrumpindami darbo dienos. Tokiu būdu jie iššaukė nedarbą, sumažino perkamąją jėgą iki tokio laipsnio, kad jie patys nebegalėjo parduoti savo gaminių, kartais susinaikindami save savo besotiškumu."

* * * *

Dabar, minint 22-ras sukaktuves paliaubų po "karo, kad daugiau karų nebūtų," daugiau negu pusė pasaulio vėl kare, kuris gali būti dar didesnė katastrofa. Dabartinio konflikto charakteris buvo teisingai nupieštas toj pačioj generolo Pouderoux kalboj. Jis sakė:

"Socialės naujo karo pasekmės būtų absoliučiai katastrofiškos. Jos kariaujančias šalis įmestų atgal į nuožmumą be jokios kompensacijos neutralioms tautoms, kurioms paskui tektų gintis, kad neužsikrėsti korupcija. Šiame sudaužytų, demoralizuotų ir apiplėštų tautų pasaulyje, žmonės įpultų į visišką skurdą ir barbarizmą . . . Karas bus begailestingas. Jis kirs mases beginklių asmenų neatsižvelgiant į amžių, lytį ar užsiėmimą. Jis bus neapsakomai baisus ir bejausmis, kaip kad jis buvo 1914-18 metais, ir ne del to, kad šiandien žmonės būtų žiauresni, negu buvo tuomet, bet del to, kad mūsų vaduose nėra žmoniškumo."

* * * *

Neramumą kelia dar tas, kad tuo metu, kai dabartinis karas įtengęs jau į keturioliktą mėnesį, dar nėra užtektino šio karo tikslų išaiškinimo. Net paskučiausiu laiku, kaip praneša New York Times laikraščiui James B. Reston, ponas Čiorčilis "atmetė reikalavimus iš visų Atstovų Rūmų pusių duoti pareiškimą karo tikslų klausimu." Griežtai atsisakydamas "atsakyti į paklausimus," ministeris pirmininkas "parodė žymes nepasitenkinimo del atgaivinimo šios kampanijos."

Kuomet laike debatų darbietis Ričardas Stokes paprašė ministerį "turėti mintyje plačiai plintantį jausmą, kad tuo reikalu pareiškimas būtų duotas kaip galint greičiau," ponas Čiorčilis atsakė, kad jis "turėjo tą mintyje, kada jis atsisakė paaiškinti plačiau apie valdžios planus."

Ponas Reston nurodo, kad "ši kampanija del apibudinimo karo ir taikos tikslų nėra tos pačios akademinės diskusijos, kurios ėjo tylos metu po išsiveržimo karo. Kiekvieną naktį, kada tik vokiečių bomberiai bombarduoja žmones čionai, šis reikalavimas del apibudinimo numatomo atlyginimo už tai vis auga."

Tas pats korespondentas savo pranešime iš Londono spalio 26 dieną pažymi, kad "nežiūrint visų oficialių kalbų apie numatomą militarinę pergalę Vokietijos, vyriausia santarvininkų pergalės šiame kare viltis glūdi sukurstyme revoliucijų, kurios prasidėtų tuose kraštuose, kurie dabar nazių kontrolėj, o paskui veikiausiai persimestų į Vokietiją."

Toks kelias atrodo būtų teisingas, bet apgailėtina, kad nazių užkariautų šalių atstovai Londone atrodo geriau išsilavinę kontrrevoliucijos mene. Nesenai buvo iškelta viršun, kad kunigaikštis Ernst Rudiger Starhemberg tarnauja kaip leitenantas "Laisvos Francijos" orlaivyne. Kuomet tas dalykas buvo iškeltas į viršų, pulkininkas Josiah Wedgewood, kalbėdamas Atstovų Rūmuose, pasipiktinęs pareikalavo: "Jūs leidžiate tokiam nenaudėliui kovoti už demokratiją? Ar tai ne incidentas, kad šiam žmogui, kuris nužudė demokratiją Austrijoj, būtų leista kovoti mūsų pusėj ir mokama jam iš mūsų iždo kare prieš visa tai, už ką kunigaikštis von Starhemberg stovėjo?"

Jeigu Britanijos valdžios intencija yra "sukurstyti revoliuciją" Austrijoj, tai tam darbui minimas kunigaikštis yra visai netinkamas. Tribune korespondentai Londone atkreipė atydą į didelį skaičių reakcionierių, kurie užima vadovaujančias pozicijas įvairiose atbėgėlių valdžiose, esančiose Britanijos sostinėj, ir linkui palinkimo daryti skirtumą tarp tokių vyrų kaip Fritz Tryssen ir Otto Starsser ir nazių vadų, kuriems jie padėjo dasikasti prie galios. — **Canadian Tribune.**

Naujoji Lietuva ir Adv. Bagočius

SLA prez. adv. Bagočius rašo pastarajame Tėvynės numeryj straipsnį apie Lietuvą. Jis rašė jį, matyti, po to, kai jis buvo sužavėtas savo vizitu pas prez. Rooseveltą. Nurodęs, kad Amerikos lietuviai susiuntė Lietuvon milijonus dolerių, adv. Bagočius žymi:

"Bet su pagelba tų milionų, kuriuos Amerikos lietuviai, tankiai nuo savo burnos geresnį maisto kąsnį nutraukę, į Lietuvą persiuntė, Lietuvoj įsivyravo naują ponų, išnaudotojų klesa, kuri skriaudė (Atseit, Lietuvos liaudį? — Laisvės red.) ne mažiau kaip ir svetimieji, pirmiau pavergtosios Lietuvos valdonai."

O kai Amerikos lietuviai, pasak p. Bagočiaus, pakeldavo savo ptrotesto balsą prieš tuos skriaudėjus Lietuvoje, tai, "nauji Lietuvos valdonai ir jų pritarėjai čionai Amerikoje, griežtai ir trumpai atsakydavo: Lietuvos žmonės žino kaip savo reikalus tvarkyti ir be jūsų patarimų . . . Ir tie nauji mūsų tautos 'valdonai' (klerikalai ir fašistai, — **L. Red.**) tvarkė (Geras buvo "tvarkymas!" — **L. Red.**) mūsų Lietuvą, ir tvarkė ją taip, kad lietuvis kaimietis ir darbininkas gilumoje savo sielos neapkentė to režimo, kuris Lietuvoj siautė."

Ir adv. Bagočius prideda:

"Vietoj maskoliško žandaro lietuviško žandaro bizūnas viešpatavo . . ."

Nors ne visur pilnai aiškiai, bet pasakyta daug tiesos. Lietuvoje fašistinis režimas buvo kur kas žiauresnis, negu caristinis režimas. Vargiai begu buvo kada nors lietuvių tautos istorijoj tokis laikotarpis, kuriame Lietuvos darbo žmonės būtų buvę taip žiauriai persekiojami, spaudžiami ir išnaudojami, kaip jie buvo prie smetoniškojo režimo!

Bet po to, adv. Bagočius suranda, kad dabar "mums svetimos tautos nariai duoda įsakymus, mes esame svetimos tautos ar tautų sąjungos vasalais . . ."

Ten pat:

"Kai kurie mūsų broliai lietuviai . . . mėgina save ir kitus raminti: dabar bus geriau kaip pirma kad buvo! Galimas daiktas . . . Bet didelei daugumai Lietuvos lietuvių ir išeivijoj gyvenantiems būtų daug maloniau turėti kad ir skurdžią ir vargstančią Lietuvą, bet savą Lietuvą, vietoj prižadamų rojaus gėrybių po svetimais sparnais . . ."

Pacituotos p. Bagočiaus straipsnio citatos parodo ypatingą stoką nuosakumo jo samprotavime. Bagočius pripažįsta, kad prie senojo režimo Lietuvos žmonės kentė nemažesnę priespaudą, kaip prie caro valdžios, ir ten pat jis sako, kad daugumai Lietuvos lietuvių būtų geriau kęsti "lietuvišką" priespaudą ir pažeminimą, negu būti laisviems! . .

Mes norime p. Bagočiaus užklausti kategoriškai: Sakysime, jį žiauriai muštų koks nors So Bostono airišius nenaudėlis. Paskui, po airio, ji taipo pat žiauriai muštų koks nors lietuvis nenaudėlis. Ar tuomet p. Bagočius sakytų, kad jam maloniau kęsti lietuvio nenaudėlio smūgiai, kaip airio? Mes nemanome, kad jis taip sakytų. Mes manome, p. Bagočius pasakytų: eikit velniop abu, aš nuo šio laiko nariu būti nemušamas, laisvas. O jeigu aš vienas savęs apsiginti negaliu, tai susidėsiu drauge su rusu, gudu, ukrainiečiu ir dar kokios nors tautybės žmogumi ir duosiu mirtiną smūgį abiem savo neprietėliam — airiui ir lietuviui.

Mes žinom, kad Smetonos režimui Lietuvoje buvo priešingi **nemažiau 90 nuoš.** Lietuvos gyventojų. Jam buvo priešingi tiek inteligentai, tiek darbininkai, tiek valstiečiai — biednieji ir vidutiniai. Smetonos nuvertimas, tuo būdu, atnešė Lietuvos žmonėms didžiausią laimę.

Nuvertę smetoniškąjį režimą, Lietuvos žmonės nepatapo kokios tai "tautų sąjungos vasalais," p. Bagočiau. Ne! Nuvertę smetoniškąjį režimą, Lietuvos žmonės nutarė padaryti viską, **kad Lietuvoje niekad negrįžtų tokis režimas, koks buvo!** Jie suvisuomenino fabrikus, dvarus išdalino bežemiams ir mažažemiams, pakirto finansinius sparnus kunigijai — didžiausiam reakcijos ramsčiui, — įvedė nemokamą mokslą Lietuvos jaunimui, įvedė civilinę metrikaciją Lietuvos žmonėms ir pravedė visą eilę kitų milžiniškų reformų labui ne vienos kokios nors klikos, mažos saujelės žmonių, bet labui visos lietuvių tautos, visos Lietuvos liaudies.

Ir tame milžiniškame perversme, kuris patiekė Lietuvos žmonėms pagrindus naujai, laimingai visuomenei steigti, dalyvavo ne tik darbininkai, valstiečiai, bežemiai lauko darbininkai, bet ir **žymiausieji lietuvių visuomeninkai, žymiausi rašytojai-literatai, žymiausi kompozitoriai, scenos artistai ir t.t., ir t.t.**

Bet Lietuva maža valstybė. Bile kada, bile kas ją galėtų užpulti ir tuosius liaudies laimėjimus sunaikinti — ir vėl sugrąžinti fabrikantus, dvarponius, bankininkus; ir vėl grąžinti Smetonas, visokius "tautos vadus," kurie Lietuvos liaudį taip baisiai ir taip ilgai engė.

Kad tai galimybei užkirsti kelią, kad į Lietuvą negrįžtų toji priespauda, gėda ir pažeminimas, kad lietuvių tautos kultūrai klestėti būtų užtikrintos gražiausios sąlygos, Lietuvos žmonės nutarė susijungti su galinguoju savo Rytų kaimynu — Sovietų Sąjunga, — kurią sudaro keliolika respublikų. Ir šiandien Lietuva yra dalis Sąjungos, kurią sudaro 16-ka respublikų ir daugybė autonominių-tautinių respublikų. Šiandien Lietuva, būdama drauge su kitomis respublikomis, gali drąsiai pasakyti: Nebijome mes išlaukinio priešo, nes mes esame tokioje draugėje, kuri bile kada piktą priešą besikesinantį ant mūsų žemės ir laisvės, gali sunaikinti.

Šitaip, ponas SLA prezidente, reikėtų žiūrėti į naująją Lietuvą. — **Laisvė.**

Klaidos Atitaisymas

Praeitame L. B. numeryje aprašant Bangos choro maskaradą įvyko labai nemaloni klaida. Už pažymėtus kostiumus teikiant dovanas, antrą prizą laimėjo A. Melašiutė. Jaunuolė, kuri buvo puikiai baltu kostiumu pasirėdžiusi, o ne kaip korespondencijoj buvo pažymėta.

Klausimą liečiančius asmenis labai atsiprašau.

— **Koresp.**

Pastabos

Žemės drebėjimai purto Europą. Ją drebina žmogaus paleistos bombos, ją drebina naturalūs žemės sukrėtimai. Pasireiškęs Rumunijoje žemės drebėjimas palietė labai platų žemės plotą. Yra skelbiama, kad žemės drebėjimų dar šiais metais gali įvykti ir Kanadoje.

Taigi, žemės drebėjimai nėra jokia dievo karonė, misterija, kuria dar taip nesenai kunigai baugindavo žmones, bet mokslininkų numatyti net iš anksto. Taip dabartinis Rumunijoj įvykęs žemės drebėjimas buvo numatytas dar šių metų sausio mėnesį. Tik tą žemės drebėjimą sulaikyti žmogus buvo bejėgis. Kas kita su tuo žemės drebėjimu, kuris įvyksta nuo žmogaus rankos. Toks žemės drebėjimas irgi buvo numatytas iš anksto ir žmonės apie tai buvo įspėti, tik, dėja, jis nebuvo sulaikytas, nors galėjo būti.

* * * *

Čemberlenas numirė. Tiek daug sykių laikraščių didžiausiais antgalviais garbintas žmogus numirė ir daugiau laikraščiai jo vardu savo antgalvių nebepuoš. Jis savo gyvenimą pabaigė sykiu su savo karjera. Ta proga dabar didlapiai savo straipsniais jam stato paminklus. Jie garbina jį. Mat, jie prisilaiko tradicijos, kad apie mirusį žmogų blogai nekalbėti, o nekuriems, jis ištikrųjų yra gerbtinas žmogus, tiems ginklų magnatams. Bet istorija apie jį kitaip atsilieps, nes tai buvo žmogus, kuris daug kalbėjo apie taiką, bet ruošė karą.

* * * *

Andai skaitau didlapyj iš Vašingtono pranešimą ir pats savo akims netikiu. "900 diplomatų susirinko pasveikinti Umanskį, Sovietų Sąjungos ambasadorių, Spalio revoliucijos sukakties proga," rašo laikraščiai. Na, koks gi čia per stebūklas? Dar tik pernai metais nei vienas iš tų diplomatų net pasveikinimo neatsiuntė, kas tokiose valstybinėse šventėsi priimta daryti, o šiais metais jų net devyni šimtai sugužėjo . . .

Kur nors yra blogai, kur nors yra gerai.

* * * *

Ta pačia proga tenka prisiminti Lenino žodžius, tartus tada, kai Sovietams susitvėrus kapitalistinis pasaulis jų nepripažino ir skelbė jiems boikotą. Tada Leninas sakė: Tai niekis, ateis laikas ir jie mus pripažins. Su mumis turės skaitytis, nes mes išaugsime į jėgą, kuriai nebus baisios jokios audros! . . .

* * * *

Bet čia taipgi negalima užmiršti, kad kada 900 įvairių valstybių diplomatų lenkia savo galvą, "mūsų" Pijus Grigaitis piestu stoja prieš tą šalį. Jis kovoja ir kovoja, o kaip saulė iš vakarų neteka, taip neteka. Saulė čia reikalinga tam, nes kai ji iš vakarų užtekės, tada jis savo kovą laimės.

Bet jei kas mano, kad Grigaitis neturi savo armijos, tai tas klysta. Jis net čia Toronte turi du žalnieriu: Burę ir Jokubyną. Neklauskite apie Frenzelį, jis dabar labai užimtas ypatingam fronte kitomis problemomis . . .

* * * *

Rooseveltui laimėjus prezidentinius rinkimus daugelis stato sau klausimą, kaip greitai Amerika liks įtraukta ir paskelbs jį Vokietijai karą. Laike Pirmojo Pasaulinio karo, Wilsonas laimėjęs rinkimus, Vokietijai karą paskelbė už penkių mėnesių. Kiti nori spėti, kiek ilgai truks čabar tą padaryti. Nemanau prie tokių spėjikų prisidėti, bet reikia pripažinti, kad jau dabar Amerika faktinai kare, nes ji ginkluoja ir remia vieną kariaujančią pusę, o ateities veiksmai priklausys nuo visos karo eigos.

Karo ekspertai sako, kad Rooseveltas už penkių mėnesių galės Anglijai duoti po 1,000 orlaivių į mėnesį. Tuo tarpu to, ginklų, Anglijai ir užtenka.

* * * *

Jau turime ant rankų labai svarbų dokumentą — Tarybinės Lietuvos naują konstituciją. Su sekančiu numeriu pradėsime talpinti. Kiekvienas, kuris įdomaujasi naująja Lietuvos santvarka, turi tą konstituciją ne tik perskaityti, bet nuosekliai ir atydžiai išstudijuoti, nes tas, kas nori kalbėti apie Tarybinės Lietuvos santvarką, galės teisingai apie ją kalbėti tik žinodamas jos konstituciją.

Z. J.

Iš Tamsios Praeities į Šviesią, Laimingą Ateitį

Justo Paleckio Kalba Pirmame Liaudies Seimo Posėdyje

(Pabaiga)

Užsienių politikos srityje buvo palaikomi geri santykiai su kitais kraštais.

Liaudies Ministerių Taryba, kuriai vadovavo Ministerio Pirmininko pavaduotojas prof. V. Krėvė-Mickevičius, per šį mėnesį veikė tikrai didelių įtempimu ir aktyvumu, kurį visas kraštas matė ir jautė.

Pirmuoju Liaudies Vyriausybės aktu buvo paleidimas už liaudies teises kovojusių politinių kalinių. Paleista daugiau kaip 400 politinių kalinių. Kai kurie jų buvo išsėdėję po 10-15 metų, o draugas Zibertas, kurį čia matome Liaudies Seimo narių tarpe, išbuvo net 20 metų. Dauguma paleistųjų kalinių, nežiūrint patirto vargo, tuoj su entuziazmu įsijungė į darbą liaudies laimėjimų realizuoti ir užtikrinti.

Štai, matom daugelį jų atsakingose pareigose — draugas Sniečkus taip sekmingai kovojęs su senuoju saugumu, štai dabar vadovauja saugumo departamentui ir eilė kitų draugų, daugelį čia matome kaip Liaudies Seimo atstovus, štai draugai dimitraviečiai ir visi politkaliniai, kada išmušė didžioji valanda.

Sveikiname visus laisvėn išėjusius užgrūdintus kovotojus, išnešusius ir nepalaužiamai išlaikiusius tą kovos ir pasiaukojimo dvasią, kurios ženklu įgytas liaudies laimėjimas. Šios d i e n o s triumfas, tai geriausias atpildas už jūsų ir daugelio tūkstančių kitų kančias. Tegul jūsų kovos ir liaudies meilės dvasia plačiai paklinda po Lietuvą, tegul įkvepia visą Lietuvos darbo liaudį toliau kovoti už naują gyvenimą.

Kaip žinote, tuoj buvo **uždarytos tautininkų ir visa eilė kitų žalingų ir kenksmingų organizacijų. O legalizuotos darbo žmonių politinės ir kitos organizacijos: Lietuvos komunistų partija, Lietuvos Komunistinio Jaunimo Sąjunga, profesinės sąjungos ir kitos.**

Tuo yra atitaisytos visų režimų tom organizacijom darytosios skriaudos.

Sveikinu Lietuvos Komunistų partiją ir jai artimas organizacijas kaip atkaklias kovotojas už darbo liaudies teises, kaip kovos avangardus ir vadovus.

Buvo energingai valomas valstybės aparatas ir skubiai organizuojamos naujos jėgos liaudies interesų sargybai.

Saugumo departame n t a s, kurs buvo neapykantos ir pasipiktinimo baubu, dabar nauja dvasia, jis dabar vertas visuotinos pagarbos, meilės ir paramos kovoj su atvirais ir užsimaskavusiais liaudies priešais ir kenkėjais.

Liaudies priešų įrankiu buvusi policija perauklėjama, kad būtų liaudies reikalų sargyboje greta pačios liaudies sudarytos liaudies milicijos. Visa spauda, kaip matom, vieningai tarnauja liaudies reikalams.

Ten, kur aiškus ir išbandytas kelias, kur einama liaudies gerovės kurti, negali būti jokių dvejojimų — tai spauda yra supratusi, bet tą supratimą reikia dar labiau gilinti, ypač greičiau plėsti masinę spaudą.

Tam tikras skaičius liaudies priešų, išdavikų, savanaudžių, visas patrijotines deklaracijas užmiršę, paspruko į užsienį, tad jų turtai bus konfiskuojami ir su naudojami naujo gyvenimo kūrybai (smarkus plojimas).

Buvusios cenzinės savivaldybės paleistos, o naujos bus išrinktos naujais pagrindais.

Darbo organizavimas ir pertvarkymas, jo našumo pakėlimas turės milžiniškos reikšmės. Tad įkurta nauja Darbo ministerija.

Ji jau suspėjo aprūpinti darbu prie viešųjų darbų 12,000 darbininkų ir atlikti daug darbų darbininkų ir darbo apsaugos ir jų gerovės pakėlimo labui.

Darbininkai ir visi darbo žmonės, žinokit, kad jūsų reikalais dabar rūpinasi ne biurokratai valdininkai, bet jūsų pačių draugai, kurie jūsų reikalus supranta ir eina prie jų tenkinimo drauge su profesinėm sąjungom, drauge su nauju darbo žmonių reikalų gynimo ir atstovavimo organu — Darbo Tarybom, tuo organu, kurs taip garbingą vaidmenį suvaidino revoliucijų metu ir kurs perėmė valdžią Sovietų Sąjungoje. Sveikind a m a Darbininkų Tarybas, Liaudies Vyriausybė laukia, kad ir Lietuvoj jos garbingai atliks savo uždavinius.

Naujos Sveikatos ir Socialinės Apsaugos ministerijos įkūrimas pažymėtas ypatingo susirūpinimo liaudies sveikatos reikalais, kurie buvo taip apleisti.

Šios ministerijos tikslas yra, kad piliečiai galėtų naudotis nemokamai medicinos pagalba, socialine globa ir socialiniu draudimu. Ta kryptim jau darbai pradėti, pav., praplėstas nemokamas ambulatorinis gydymas, padidinta lovų gydymo įstaigose ir sanatorijose, rūpinamasi naujų ligoninių steigimu provincijoje, kuriami vaiko ir motinos apsaugos punktai. Sveikatos ir Soc. Apsaugos ministeriu yra

mažumų tautybės atstovas dr. Koganas ir tuo atitaisyta ilgus metus toleruotoji neteisybė tautinių mažumų atžvilgiu.

Dideliu įvykiu buvo kariuomenės perorganizavimas naujais pagrindais.

— Liaudies Kariuomenės įkūrimas. Per politinius vadovus vykdoma liaudies kariuomenės demokratizacija, sustiprinamas jos politinis ir kultūrinis auklėjimas ir plėtojami Liaudies Kariuomenės ryšiai su Sovietų Sąjunga ir jos Raudonąja Armija. Sveikindami Liaudies Kariuomenę, galim pažymėti, kad jos atstovų matom ir Liaudies Seime. Nuoširdaus bendradarbiavimo dvasioje išspręsti tie uždaviniai, kurie kilo ryšium su tuo, kad Sovietų Sąjungos Raudonoji Kariuomenė, gindama mūsų laisvę, turėjo užimti svarbesnes krašto vietas ir ten laikyti savo įgulas.

Žemės ūkio srityje pažymėtinas

baigiamas ruošti žemės reformos įstatymas, kurio pagrindinius dėsnius nulems Liaudies Seimas.

Susatpdytos visos pašalpos dvarininkams, kurie pereito režimo laikais buvo proteguojami ir kuriems senosios reformos pagrindu

Smetonos vyriausybė suskubo išmokėti per 20 milijonų litų liaudies pinigų.

kuriuos galėjo sunaudoti svarbesniem ir skubesniem reikalam. Atlikta daug darbų, kurių tikslas pagerinti smulkiųjų ir vidutinių ūkininkų būklė. Žemės ūkis buvo ir lieka mūsų ūkio svarbiausiu pagrindu, juo turim susirūpinti ir kelti jo našumą.

Šiuo metu yra svarbu, kad visi darbai būtų atlikti laiku ir tinkamai, niekas neturi pasitraukti iš savo darbo ir be nustatytos tvarkos jokių keitimų nedaryti, kad niekur nebūtų įnešama jokios demoralizacijos, kad ramiai ir sveikai galėtume atlikti tas reformas žemės ūkio srityje, kurias ras reikalingas padaryti Liaudies Seimas.

Švietimo srityje užkirstas kelias tamsintojam į Lietuvos mokyklą ir atpalaiduotas valstybės iždas nuo klerikalizmo palaikymo.

Mokyklų sistema bus pertvarkyta, mokslas padarytas plačiai prieinamas, mokykloje plečiamas pilietinis susipratimas ir kūrybinė dvasia. Vietoje mažai reikalingų svetimųjų kalbų, bus įvesta broliškojo SSSR krašto bendroji oficialioji rusų kalba. Priimtas ilgai lauktasis Liaudies Kultūros Fondo įstatymas,

kuriam suplaukė 80,000 litų aukų trumpu laiku. Paruošti planai suaugusių švietimui plėsti. Organizuojasi visos mūsų menininkų jėgos, iš kurių laukiama, kad jos savo kūrybiniu pajėgumu atvaizduotų didžiąsias permainas mūsų Tėvynės gyvenime, visa energija padėtų tą naują gyvenimą kurti ir gražinti.

Daug pertvarkymų padaryta senojo reakcinio teismo aparate.

Senieji įstatymai, kaipo išreiškusieji buvusios viešpataujančios klasės valią, neatitinka darbo žmonių interesus ir valią. Bet naujas laikas sukurs ir naujus įstatymus. O kad senai lauktasis Santuokos ir Civilinės metrikacijos įstatymas greit bus įgyvendintas, tai vargiai ar betenka dabar abejoti. Finansų srityje sparčiai einama prie mūsų ūkio sistemos pritaikymo liaudies interesų naudai.

Nubraukta daug nereikalingų išlaidų, kaip dvasiškiam algų išmokėjimas, sustabdomas pensijų mokėjimas liaudies priešams, o kitų stambiųjų pensijų mokėjimas sumažinamas. Dešimtys ir šimtai milijonų nebebus leidžiami, kaip seniau, ponų luomui dirbtinai ugdyti. Aukštųjų valdininkų algos bus mažinamos, o žemesniųjų didinamos. Pertvarkomas valstybės biudžetas tiksslesniam ir liaudžiai naudingesniam valstybės lėšų sunaudojimui. Padarytas senai lauktas konkretus žygis butų atpiginimui sumažinus butų nuomos kainą, kuri buvo nenormaliai didelė.

Atpiginta elektra, kuri buvo tokia brangi šviesos bijojusioje buržuazijos Lietuvoje.

Valstybės kontrolės kompetencija praplėsta ir pritaikyta šių dienų uždaviniams.

Valstybės kontrolė paėmė ir privačių įmonių priežiūrą, paskirti valstybės kontrolės atstovai į bankus ir žymesnes ekonomines įstaigas.

Reguliuojama pinigų apyvarta, užkertamas kelias spekuliacijai, normuojamos rinkose prekių kainos. Valstybės kontrolė dirba kontakte su darbininkų komitetais. Susisiekimo srityje eina pradėtųjų ir naujų geležinkelių ir plentų statyba. Darbai atliekami be rangovų ir suteikiama darbo keliem tūkstančiam darbininkų.

Vilniaus kraštui Liaudies Vyriausybė kreipė ypatingo dėmesio.

Jei spalių mėnesį protestuodami kalbėjom, kad tuometinė Lietuva su savo smurto santvarka ir šovinizmo dvasia neturi teisės eiti į Vilnių, tai dabar galime drąsiai sakyti, kad yra gimusi toji Lietuva, kuri ten gali drąsiai eiti, nes tik laisva Lietuva yra verta laisvo Vilniaus.

Konkrečiai Liaudies Vyriausybė yra paruošusi naują pilietybės įstatymą, kuris palengvins vilniečiams sutvarkyti pilietybės reikalus. Nutarta Vilniuje imtis pigiųjų darbininkų butų kolonijų statybos. Kreiptasi į Sovietų Sąjungą, kuri padės suteikti daugiau darbo Vilniaus darbininkams ir suteiks rinką Vilniaus krašto gaminiams, Vilniaus savivaldybių pensininkai įjungti į bendrą savivaldybių pensininkų fondą, vilniečiam duota teisė kreiptis į vietos įstaigas rusų ir lenkų kalba žodžiu ir raštu, kad del kalbos nemokėjimo nebūtų trukdomi piliečių reikalai. Vilniaus liaudis gali būti tikra, dėl savo laisvos ateities.

Vienas didžiausių ir svarbiausių Liaudies Vyriausybės uždavinių buvo akubiai sušaukti Liaudies Seimą.

Dabar tai padaryta dar nematytu tempu, nematytu organizuotumu. Esame dėkingi visiems kas tą didįjį darbą dirbo, dėkingi visai Lietuvos liaudžiai, kuri taip susipratusi ir aktyvi pasirodė rinkimų dienom, nei lietaus, nei klampynių nebodama

atėjo prie urnų balsuoti už savo saulėtą ateitį, atidavė balsus už tikruosius liaudies atstovus, tikruosius jos reikalų gynėjus, už didįjį darbininkų, valstiečių ir darbo inteligentijos bloką — Lietuvos Darbo Sąjungos kandidatus. Istorinė dviejų Lietuvų kova yra pasibaigusi galingos pažangos, proletariškos Lietuvos laimėjimu, yra išsipildžiusios visų geriausių žmonių svajonės. Dabar Liaudies Vyriausybė atiduoda Lietuvos likimą į Seimo rankas ir laukia jo sprendimo del didžiųjų mūsų krašto klausimų.

Tegyvuoja Liaudies Seimas, suverenės Lietuvos liaudies valios reiškėjas. Tegyvuoja nauja aušra, didžiojo Stalino konstitucijos aušra, kuria šiandien nušvito Lietuva.

Jeigu Liaudies Balso neskaitai, tai kas pasaulyje dedasi nežinai.

"Garniai" Vis Dar Skraido

MONTREAL, Que. — Nors oras pusėtinai atvėso ir laukiama bile dieną iškrintant sniego, bet pas mus "garniai" vis dar randa malonumo atskristi ir nutūpti tai ant vieno, tai ant kito namo stogo.

Reikia pasakyti, kad "garnių" atskridimas šiais metais mūsų kolonijoj ypatingai buvo gausus. Tuo esame labai patenkinti, o labiausiai, tai tos šeimos, kurios liko apdovanotos šeimynine laime — įpėdiniais-ėmis.

Pora savaičių atgal, tos laimės susilaukė ir mūsų progresyvio judėjimo buvę geri veikėjai, kurie nemažai pasidarbavę organizaciniame darbe, tai dd. **A. N. Matiukai,** kuriuos "garnys" apdovanojo sūneliu.

Reikia pasakyti, kad drg. N. Matiukienė iki paskutinių valandų darbavosi LLD parengimų komisijoj, todėl nėra abejonės, kad draugei ir ateityje, kaip tik šeimyniniai reikalai leis, nebus svetimi progresyvio judėjimo reikalai ir sulig išgalės pasidarbuos; taipgi netenka abejoti, kad savo naujagimį sūnelį auklės toj dvasioj, kad užaugęs liktų naudingu darbo žmonių klasei.

Paskutinių kelių mėnesių laikotarpyje ta šeimynine laime džiaugiasi ir eilė mūsų progresyvio judėjimo buvusių gerų veikėjų, tik apie tai spaudoje neteko pastebėti; gi šių žodžių rašėjai anksčiau apie tai ir neteko sužinoti, todel ir bus suvėluotas pranešimas, bet blogumu prašome nepaskaityti, nes mūsų kolonija plati, todel vienam sunku sužinoti kas dedasi skirtinguose ir tolimuose distriktuose.

Teko sužinoti, kad "garniai" apdovanojo sekančias šeimas: **dd. Virbylus, Astrauskus ir Graibus.** Pirmosioms šeimoms palikdami po dukrelę, o paskutiniai šeimai sūnelį.

Kalbant apie šias naujas motutes reikia neužmiršti pasakyti, kad jos visos irgi yra daug pasidarbavusios įvairiose progresyvio judėjimo vedamose kampanijose, parengimuose ir kitur.

Linkėtina šioms visoms naugimių apklėtojos — motutėms rūpestingai auklėti skiepijant tą dvasią, kokia jūs jautėte del darbo žmonių gerovės. Gi pačioms, kai tik sąlygos leis, neatsitolinti, bet vėl leistis darban.

Už suvėlavimą dar kartą prašau nepaskaityti blogumu, nes tas neįvyko iš blogų norų, ir varde LLD moterų skyr. perduodu geriausius linkėjimus visoms virš minėtoms draugėms, kad jūsų sūneliai, dukrelės užaugę suteiktų ne tik Jums pačioms, bet ir visuomenei daug džiaugsmo.

Patricia

Drauge, ar jau atsinaujinai pasibaigusią prenumeratą?

Neteisdarbis

A. P. ČECHOVAS

Vaikščiodamas savo vakarinį pasivaikščiojimą, ministerio raštinės viršininkas Vėpliūnas sustojo ties telegrafo stulpu ir giliai atsiduso. Prieš savaitę, šitame pačiame daikte, kada jis vakare grįžo šturlinėjęs namo, jį buvo pasivijusi buvusi jo kambarinė Agnieška ir apmaudingai tarusi jam:

— Na, palauk! Aš tau tokia vanta iškūrensiu, kad tu žinosi, kaip nekaltas mergaites žudyti! Ir kūdikį tau primesiu, ir į teismą apskųsiu, ir tavo pačiai išaiškinsiu . . . — Ir buvo pareikalavusi įdėti į banką josios vardu dešimtį tūkstančių litų. Vėpliūnas atsiminė šitai, atsiduso ir dar kartą, graudindamasis sieloje, prikišo sau valandėlės įgaidą, suteikusį jam tokią galybę kebeknės ir kentėjimų.

Priėjęs savo vasarnamį, Vėpliūnas atsidrėbė priebutyje pailsėti. Buvo lygiai dešimta, ir iš užu debesų dyrėjo sklypelis mėnulio. Gatvėje ir ties vasarnamiais nebuvo nė gyvos dvasios: seniai vasarotojai jau lindo į patalą, o jaunikliai vadžiojosi giraitėje. Griozdamas abiese kišenėse degtuko papirosui užsidegti, Vėpliūnas atsitrenkęs alkūne į kažin ką minkšta; neturėdamas ko veikti, jis dirstelėjo po dešiniąja savo alkūne, ir staiga jojo burną suklaipė toks siaubas, tarytum jis būtų išvydęs šalia savęs gyvatę. Priebutėlyje, paliai pat duris, klaksota kažkokio minkšto ryšulėlio. Kažin ko pailgo būta pridengta, ir ministerio raštinės viršininkas, kyšterėjęs į jį ranką, pajuto kažin ką šilta ir drėgna. Pagautas siaubo, jis pašoko iš vietos ir apsidairė kaip prasižengėlis, ket i n ą s sprukt nuo sargybos.

— Primetė delto! — apmaudingai iškošė jis pro dantis. — Štai jisai guli . . . guli "neteisdarbis!" O Viešpatie!

Iš baimės, apmaudo ir gėdos jisai pastyro . . . Kas dabar bedarą? Ką pasakysianti žmona, jei patirsianti? Ką pasakysią tarnybos draugai? Jojo prašmatnybė ministeris paplekšnosiąs per pilvą, prunkštelėsiąs juokais, dribterėsiąs: "Sveikinu . . . Kė-kė-kė . . . Žilė galvon, velnias uodegon . . . siautikas ponas Vėpliūnas!" Visas vasarnamis patirsiąs dabar jojo paslaptį, ir, ko gero, garbingos šeimų moterys atsisakysiančios jį bepriimti. Apie primestinukus rašą visi laikraščiai, ir tuo būdu ramus Vėpliūno vardas nuskardėsiąs per visą mieląją tėvynę.

Vidurinio vasarbučio lango būta atdaro, ir pro jį buvo aiškiai girdėti, kaip ponia Barbė Vėpliūnienė tiesė vakarienei stalą; kieme, tuojau pat už vartų, kiemsargis Baltrus negailestingai tampė armoniką. Reikėjo vaikui tiktai nubusti bei surikti, ir paslaptis būtų iškilusi į viršų. Vėpliūnas pajuto nepergalimą norą skubintis.

— Greičiau, greičiau . . . — murmėjo jisai sau pačiam. Tučtuojau, kol niekas nemato, nutempsiu jį kur noris, pamesiu svetimame prieangyje . . .

Vėpliūnas paėmė į vieną ranką mazginį, ir tyliai matuotu žingsniu, kad nesirodytų įtartinas, numiklino gave . . .

— Nuostabiai šlykšti padėtis, — mąstė jisai, stengdamasis įsidėti abejingu. — Ministerio raštinės viršininkas su kūdikiu liumpina gatve! O, Viešpatie! jeigu kas paregės ir supras, kas yra, aš esu dingęs . . . Ar nedrėbus čia man jo šitame prienamyje? . . . Ne, palauk, čia atadvėlioti langai ir, galėt, kas norįs žiūri per juos. Kur čia jis nudėjus? Aa, štai ką, nuboginsiu aš jį į Dešrių vasarnamį . . . Pirkliai — turtingi ir graudaširdžiai žmonelės; galbūt dar dėkui pasakys ir auklėti pasiims.

Ir Vėpliūnas nusprendė nugabenti žindulį būtinai į Dešrį, nors pirklio vasarbutis buvo kraštutinėje vasarbutyno gatvelėje, paliai pačią upę.

— Kad tik jis man neįsikniaukty ir neišdribtų iš ryšulio, — mąstė ministerio raštinės viršininkas. — Taigi kaip tik ačiū — nelaukiau! Po pažaste rioglinu gyvą žmogų, tarytum kokį portfelį. Žmogelis gyvas, su siela, su jausmais, kaip ir visi . . . Jeigu ko labo, Dešriai paims jį auginti, tai žiūrėk, kad neišsikaltų iš jo koks nors geras diegas . . . Žiūrėk, ar tik neišeitų iš jo koks nors profesorius, karvedys, rašytojas . . . Juk visa ko atsitinka pasauly! Dabar aš velku jį po pažaste, kaip šlamštą kokį, o už kokių 30-40 metų, ko gero, gausiu prieš jo prašmatnybę išsitempęs stovėti . . .

Kai Vėpliūnas mėžė siauru, ištuštėjusiu skersgatveliu ilgais patvoriais po tankiu, juodu liepų šešėliu, jam staiga ėmė rodytis, kad jisai daro kažin ką labai žiauru ir prasižengiama.

— O juk kaip tatai, iš tikrųjų, niekšiška! — mąstė jisai. — Taip niekšiška, kad niekšiškiau nė sugalvoti negalima . . . Na, už ką mes jį trankome nuo prieangio į prieangį? Argi jis kaltas, kad radosi pasauly? Ir ką jis mums nelabo padarė? Niekšai mes . . . Mėgstame košę virti, o žeberlioti ją tenka nieku nedėtiems vaikučiams . . . Juk tiktai įsigalvotina į visą šitą makalynę! Aš ištvirkau, o juk šito žinduliuko žiaurus likimas laukia... Primesiu aš jį Dešriams, Dešriai nusiųs jį tiesiog į prieglaudą, o ten vis svetimi, viskas vyriausybiškai . . . nei mylavimų, nei meilės, nei lepinimo . . . Pristatys jį prie kokio kurpiaus avalo lopyti, pasileis vaikogalys gerti, išmoks bliauzgoti, gaišalios badu . . . Prie kurpiaus . . . o juk jisai ministerio raštinės viršininko sūnus, tauraus kraujo vaisius . . . Jis mano mėsos ir kaulai . . .

Vėpliūnas iš liepų šešėlio išvėpliojo į kelią, nušviestą mėnesienos, ir, praglėbęs gumulį, pasižiūrėjo į žindulį.

— Miegti, — sušvapėjo jis. — Žiūrėk tu man, nosis žeminario kumpa — gyvas tėvulis. Ir gurinukai parinkta. Pučia nabagutis ir nejaučia, kad į jį žiūri tikras jo tėvelis . . . Drama, brolyti . . . Na, ką gi, dovanok . . . Atleisk brolyti . . . Matyt, kad jau tau taip laimės lemta . . .

Raštinės viršininkas nulapsėjo veizalais ir pajuto, kad per jojo žandus lipa kažin kas panašu į skurzdėles . . . Jisai įsivyniojo vaikiūkštį, pasibruko jį po pažaste ir nutakavo toliau. Visu keliu, iki pat Dešrio vasarnamio, jojo smegenynėje spindėjo visuomenės klausimai, o krūtinę kaip šipuliu draskė jam sąžinė.

— Kad aš būčiau lemtas, doras žmogus, — mąstė jisai, — nusispiaučiau į visą ką, nuskilčiau su šituo žinduliuku į savo Barbutę, atsiklaupčiau prieš jąją ant kelių ir pasakyčiau:

"Dovanok; Nusidėjau! Plėšyk mane, bet nieku nedėto kūdikėlio neperveskim. Vaikučių mudu neturim; pasiimk jį auginti!" Ji gera moteriškė, sutiktų . . . Ir būtų tuomet mano vaikas prie manęs. Ė!

Jisai prišturlino prie Dešrio vasarnamio ir sustojo nesiryždamas . . . Jam vaidinosi, kaip jisai krioši savo svetainėje ir skaito laikraštį, o apie jį brūsojasi kumpanosis vaikogalys ir žaidžia jojo trinyčių spurgomis; tuo pačiu tarpu į vaizduoklę jam skverbėsi merkia akimis tarnybos draugai ir jojo prašmatnybė, prunkščiąs, plojąs per pilvą . . . Sieloje gi, drauge su braižančia sąžine, tvyrojo kažin kas švelnu, šilta, graudu . . .

Ministerio raštinės viršininkas atsargiai paguldė žindulį ant terasos laipsnio ir numojo ranka. Vėl per jojo veidą nuo viršaus žemyn nubėgo skruzdėlės . . .

— Dovanok, bra, man niekšui! — suburbėjo jisai. — Neminėk piktų žodžių!

Jis žengė žingsnį atgalio, bet tuojau pat ryžtingai krenkšterėjo ir tarė:

— Ė, kas bus, tai bus! Nusispiaut man į viską! Pasiimsiu jį, ir tegu sau žmonės loja, ką tinkami!

Vėpliūnas pasiėmė gyvą savo našulį ir . . . smarkiai nužingsniavo atgalio.

— Tešneka sau, ką tik išmano, — galvojo jisai. — Pripulsiu tuojau, atsiklaupsiu ir pasakysiu: "Mano mieloji!" Ji gera moteriškaitė, supras . . . Ir auklėsim mudu . . . Jeigu jisai berniukas, tai praminsim jį Jonuku, o jeigu jisai mergaitė, tai — Barbute . . . Bent senatvėje bus šiokia tokia paguoda . . .

Kaip tik tarė, taip padarė. Žliumbdamas, stirdamas iš baimės ir gėdos, pilnas vilčių ir neapibrėžto pasigarsiavimo, jis pinoťe įpinojo į savo vasarbūtį, nukėblino į pačiutę ir parklupo prieš jąją ant klupsčių . . .

— Mano miela! — tarė jisai žliumbdamas ir guldydamas rastinį ant grindų. — Nesmerk manęs besarmačio . . . Nusidėjau, širdele! Tai mano šitas padarėlis . . . Tu Agnytę atsimeni, taigi matai . . . nelabasis mudu supainiojo . . .

Ir nesitverdamas gėda ir baime, nelaukdamas atsakant, jisai šuokterėjo ir, kaip apšutintas, išdūmė į tyrą orą . . .

— Būsiu čia lauke, kol ji mane pašauks, — mąstė jisai. — Duosiu jai atsipeikėti ir atsikvošėti . . .

Už valandėlės jis vėl prabimbino pro šalį ir vėl patraukė pečiais.

— Tai kad tu vandenėliu, kaip ugnyj sugruzdėjo! — suburbleno jisai, šypsodamasis. — Čia, pon, nesenai buvo atvėžliojusi mergička velėtoja Rožė. Numetė, avigalvė, savo mažiuką ant "gonkų," priegkėly, ir kol čia pas mane kranksojo, kažnia kieno imta ir nujota žindulys . . . Tai nuotykis!

— Ką, ką tu sakai? — sušuko visa gerkle Vėpliūnas.

Baltrus, saviškai supratęs pono rūstybę, pasigremžė pakaušį ir atsiduso.

— Dovanok, ponuli, — tarė jisai: — bet dartės vasarotojams karštas "čėsas" . . . be "šito" žmogus negali . . . Nors Rožė niekas per merga, bet vis delto geriau, kaip niekas . . .

Ir dirstelėjęs į išplėstas pono akis, jis kaltai atsikrankštė ir teisinosi toliau:

— Ak, žinia, "griekas," alia ką gi tu žmogus padarysi . . . Ponas nepavelinai man "insileisti kieman" svetimų mergų, tai tiesa, "nalia betgi" iš kur tų savų paėmus? Pirma, kaip čia šlūžino Agnieškė, neprisileisdavau svetimų, del to kad buvo — saviškė, o dabar, pats ponas regi . . . be svetimų neapseini! . . . Ir Agnieškei esant, tai tiesa, tos netvarkos nebuvo, del to, kad . . .

— Eik šalin, tu šunsnuki!— riktelėjo ant jo Vėpliūnas, sutrapavo kojomis ir nudrožė atgal į butą.

Ponios Barboros, nustebusios ir užširdusios, sėdėta senojoje vietoje ir nenuleista ašarotų akių nuo kūdikio.

— Na, na . . . — sumurmėjo išbalęs Vėpliūnas, kraipydamas veidą šypsuliu. — Aš tik pajuokavau . . . Tai ne mano, o, o . . . skalbėjos Rožės. Aš . . . aš . . pajuokavau . . . Nunešk jį kiemsargiui.

Lietuvoje

Tarybinė Lietuvos Valdžia Tvarkys Istorines Pilis

Trakai. — Prieš keletą metų pradėti Trakų pilies atkasimo, tvarkymo ir konservavimo darbai ypatingai smarkiai pastūmėti pirmyn šiemet, tarybų vyriausybės laikais. Darbus vykdo Švietimo liaudies komisariato kultūros paminklų apsaugos įstaiga.

Šiuo metu atkasamas ir konservuojamas saloje buvęs perkasas. Šis perkasas su akmenimis mūrytomis sienomis skiria pilį į dvi dalis. Pirmoji dalis susideda iš trijų bokštų kareivinių (kazematų) ir kiemo. Antroji dalis yra pilies rūmai.

Perkasas su mūrytomis sienomis ir arkomis, per kurias, kaip spėjama, būdavo galima susisiekti su pilies rūmais, atrodo labai įspūdingai.

Sugriuvusios arkos dabar atstatomos, pataisomas perkaso šono mūras ir aplamai viskas daroma pagal išlikusias neišgriuvusias panašias sienas.

Niekas pilyje nedaroma vadovaujantis vien spėliojimais. Panašiu būdu buvo atstatyti kai kurie kampiniai salos bokštai, o dabar baigta atstatyti didžioji reprezentacinė Vytauto Didžiojo salė, kuri ateityje numatyta išgrįsti pagal surastus pilyje pavyzdžius dabar padarytomis plytelėmis.

Pilyje aptikti du, kad ir primityvūs, centralinio šildymo įrengimai: mūriniais liuftais šilima būdavo išvedžiojama į įvairius pilies kambarius ir sales.

Be pilyje buvusių devynių didelių kambarių ir reprezentacinės salės, joje yra dar šeši rūsinio pobūdžio kambariai, kurie did. kunigaikščių laikais galėjo būti naudojami sandėliams ir kalėjimui. Dabar trijuose iš tų kambarių yra pilies radinių sandėlis. Radiniai rodo aukštą pilies gyventojų kultūringumą. Vien koklių yra surasta net 124 rūšys. Rasta Venecijos stiklo indų iš 16 amžiaus įvairaus didumo akmeninių svicdinių, ornamentų ir kt.

Lankant pilį, susidaro įspūdis, kad ji nebuvo menkesnė už kitas tų laikų žinomas Vakarų Europos pilis, o galėjo būti už daugelį tų pilių net geriau įrėngta.

Istorijos vadovėliuose buvo minima, kad pilis yra statyta Kęstučio ar net Gedimino. Istorikas Z. Ivinskis, vadovaudamasis Vygandu ir kt. kronikininkais, teigia, kad Kęstučio pilis buvo tik ežero krante. Ji galėjo būti supiltame piliakalnyje, kuris ir dabar pusiausalyje tebėra. O salos gotiško stiliaus pilis, yra statyta Vytauto. Salos pusiausalyje esantieji dideli mūrio griūvėsiai, rodos, taip pat yra iš Vytauto laikų; tai turėjo būti didž. kunigaikščio ūkio trobesiai ir jo didžiulio žirgyno pastatai.

Bendrai, Trakų pilių istorija labai įdomi. Trakų pilimi žavėjosi tokie Vakarų keliautojai, kaip Gilbertas de Lannoy ir Anbrosio Contarini, kurie Trakus aprašė kaip didelį miestą su tvirtomis ir gražiomis pilimis. Tačiau nuo 1655 m. Trakai liko tik griūvėsiais.

Šiemet prie pilies atkasimo ir konservavimo darbų dirba 147 žmonės. Ateinančiais metais, jei kreditai leis, numatyta atstatyti didįjį pilies rūmų bokštą, kurio dabar didesnioji pusė yra nugriuvusi.

VILNIUS MINĖJO IŠSILIUOSAVIMO SUKAKTĮ

Vilnius. — Rugsėjo 19 d. Vilnius iškilmingai minėjo metinę iš ponų vergijos išvadavimo sukaktį. Šios sukakties proga visi Vilniaus dienraščiai laimėjimams aptarti paskyrė daug vietos.

Lietuvos sostinė 20 metų skurdo Lenkijos ponų vergijoje ir tik dabar, Lietuvai prisijungus prie didžiosios Tarybų Sąjungos tautų šeimos, jis sparčiu tempu atgauna savo teises ir išorinę išvaizdą, kuri jam priklauso nuo seno.

Pasidairius po Vilniaus fabrikus, matyti, kad darbas visur varomas sparčiu socialistiniu tempu. Fabrikų darbininkai leidžia sieninius laikraštėlius, lenktyniauja darbe, keliama gamybos kiekybė ir kokybė.

Padidinta stacionarinio gydymo norma ligonių kasos nariams ir jų šeimų nariams. Vilniaus apygardos ligonių kasa steigia naujus gydymo punktus. Be to prie visų fabrikų stengiamasi suorganizuoti sanitarinę tarnybą.

DIDELIS SUSIRŪPINIMAS SENELIAIS IR INVALIDAIS

Vilnius. — Vilniuje ypatingai susirūpinta senelių ir invalidų prieglaudomis, kurios visos pereina socialinio parūpinimo liaudies komisariato žinion. Tokių prieglaudų Vilniuje yra 7. Vilniaus miesto savivaldybė tose prieglaudose laikė 1,064 senelius ir invalidus.

Pertvarkomos ir vaikų prieglaudos. Vaikų prieglaudos, kuriose bus išlaikomi vaikai iki 3 metų amžiaus, bus sveikatos liaudies komisariato žinioje, o vyresniojo amžiaus — švietimo komisariato žinioje.

Vilniuje steigiama motinoms mokykla, kurioj motinoms bus skaitomos paskaitos, kaip reikia globoti ir auklėti vaikus.

Nuo spalių 1 d. Vilniuje atidaroma pirmoji priešalkoholinė ambulatorija. Joje bus teikiami viso miesto alkoholikų šeimoms patarimai ir nurodymai, be to bus vykdomas racionalus nemokamas alkoholikų gydymas.

Simoneliškių Dvaras Sulošė Labai Svarbią Rolę

Vilkaviškis. — Šioje apskrityje yra didžiausias visoje Suvalkijoje Simaneliškių dvaras — per 450 ha, anksčiau priklausęs Bulvičiui ir Bačkevičiui. Dabar dvaras suvalstybintas ir jį veda agr. drg. M. Kilas su dvaro komitetu. Dvare gyvena ir dirba per 150 asmenų.

Darbininkai, suprasdami, kad dirba sau, pradėjo stropiau atlikti pareigas. Visuose bustuose padaryti reikalingi remontai. Pavasarį numatyta pradėti didesnė statyba.

Atlyginimai dvaro darbininkams pakelti 20%.

Dvare yra ž. ū. darb. profgrupė, kuriai priklauso apie 100 to dvaro darbininkų. Sėkmingai veikia komjaunimo kuopelė.

Pavasarį kumečiams numatyta pradėti statyti keleta butų, įrengti salę, patalpas kultūrkliubui, skaityklai ir vaikų darželiui. Kumečiai savo klubo radio aparatui pirkti paskyrė 350 litų.

Ūkyje steigiama gyvulininkystės tyrimo stotis. Iš užsienių įvežta per 500 veislinių avių ir avinų, kurie dabar nemokamai dalinami valstiečiams. Daug valstiečių bus aprūpinta veislinėmis avimis, taip pat dvare auginiais veisliniais raguočiais.

Bendrai, Tarybų Lietuvoje Simaneliškiai turės suvaidinti didelį vaidmenį.

Teisingiausios Žinios Apie Lietuvą Telpa Liaudies Balse.

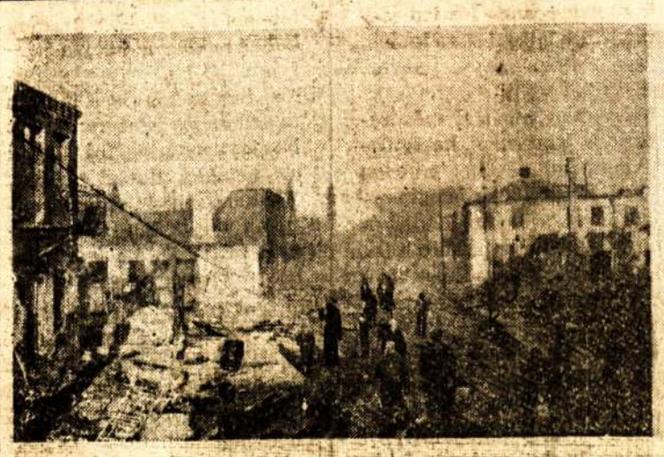

DIDŽIAUSIAS GAISRAS LIETUVOJE: Liepos 7 d. vakare kilęs gaisras sunaikino didžiąją Jurbarko miesto dalį. Sudegė 168 namai miesto centre. Nuostolių padaryta už kelis milijonus litų.

LIETUVOJ YRA NET 1,700 ĮVAIRIŲ MALŪNŲ

Kaunas. — Lietuvos TSR yra apie 1,700 malūnų. Pagal gamybos paskirstymą 13 didžiausių malūnų mala tik prekybos tikslams, o apie 30 užsiregistravę malti prekybos ir ūkininkų reikalams. 265 malūnai turi valcus, o apie 1,440 mala tik girnomis.

Nacionalizuotų malūnų yra apie 40.

Miltų produkcija krašte žymiai pakilo, vietomis net iki 15-20%. Darbininkai stengiasi pakelti našumą ir pasiekti dar geresnių rezultatų. Vietomis, kur buvo dirbama 1-2 pakaitomis, įvesta trys pakaitos.

Nacionalizuotų kepyklų yra dar tik apie 10. Ateityje kepyklos bus sutvarkytos taip, kad jos patogiausiai galėtų aptarnauti visus svarbiausius jų gaminių naudojimo centrus.

VILNIUJE GAVO DARBĄ 15,000 BEDARBIŲ

Vilnius. — Vilniaus darbo birža kasdien daugiau bedarbių aprūpina darbu. Prasidėjus darbų sezonui miškuose, numatyta išsiųsti miškų darbams iki 3,000 darbininkų.

Viso iki šiol Vilniaus darbo birža aprūpino darbu 15,000 darbininkų.

Lietuvos Rašytojai ir Meno Darbuotojai Įsteigė Klubą

Kaunas. — Rugs. 25 d. buv. Vailokaičio namuose įvyko Lietuvos TSR rašytojų ir meno darbuotojų klubo atidarymas, į kurį atsilankė LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkas drg. J. Paleckis, LKP (b) CK sekretoriai, Švietimo liaudies komisaras A. Venclova ir gausus būrys įžymių rašytojų, menininkų, muzikų, teatralų — Kipras Petrauskas, S. Čiurlionienė, Salomėja Neris, V. Jonuškaitė, Korsakas, J. Marcinkevičius ir kt.

Puošnus buv. bankininko milijonieriaus butas, kuris dabar paverstas meno ir kultūros žmonių poilsio vieta, išpuoštas įžymių tarybinių rašytojų — M. Gorkio, Majakovskio ir lietuvių rašytojų — Žemaitės, Janonio portretais ir lietuvių dailininkų Šklerio, Galdiko, Kazoko, Račkauskaitės ir kt. paveikslais.

Lietuvių Rašytojų Draugijos sekretorius Petras Cvirka pabrėžė ta proga, kad Lietuvos TSR rašytojams ir menininkams tarybų valdžia davė tai, ko jie veltui laukė ir tylėjo daugybę metų. Įsteigtame klube galės telktis geriausios mūsų jaunosios socialistinės respublikos literatūros ir meno pajėgos. Čia vyks literatūros vakarai, koncertai, parodos, paskaitos. Čia kompozitoriai, rašytojai supažindins savo draugus su naujausiais savo kūriniais, čia jie dalinsis savo sumanymais ir projektais. Pagaliau čia literatūros, meno darbuotojai susipažins su Markso, Engelso, Lenino, Stalino mokslu. Čia bus pačių rašytojų, dramaturgų, kompozitorių, dekoratorių, režisorių apsvarstytas kiekvienas kitamet Maskvoje rengiamai dekadai skirtas kurinys.

Netrukus klube bus sušauktas pirmasis Lietuvos TSR rašytojų sąjungos steigiamasis suvažiavimas. Šiuo metu komplektuojama klubui didelė biblioteka. Šiame klube pasireikš ir augs pradedantieji poetai, novelistai, dramaturgai, kompozitoriai, nauji galingos socialistinės tėvynės menininkai, kurie savo jėgas ir sugebėjimus paskirs naujiems ir naujiems didžiosios Tarybų Sąjungos laimėjimams. Čia bus puoselėjamos tautinės literatūros, meno, muzikos formos ir ugdomas socialistinis to meno turinys.

LIETUVOJE YRA 75,000 AMATININKŲ

Kaunas. — Apytikrėmis žiniomis amatininkų Lietuvoje yra apie 70-75,000. Iš jų apie 60,000 verčiasi pastoviai, o likusieji tik atliekamu nuo kitų darbų laiku.

Amato įmonių yra apie 15,000.

Amatininkų pagaminamų dirbinių ir atliktų patarnavimų vertė siekia bent 150 milijonų litų per metus, o jų darbo vertė sudaro apie trečdalį pramonės darbininkų darbo vertės.

Amatų mokyklų skaičius tebėra aiškiai nepakankamas. Pernai jų buvo apie 25 su 3,700 mokinių, kurių skaičiuje buvo 2,700 vyrų. Tik pusė baigusių mokyklas verčiasi amatu, o kiti nueina tarnauti į įstaigas.

Lietuvos TSR vyriausybė yra susirūpinusi iš pagrindų reformuoti amatus, padauginant amatų mokyklas, paruošiant kaimui reikalingų kvalifikuotų amatininkų: gerų kalvių mechanikų, mūrininkų, dailidžių, stalių, ūkio padargų gamintojų ir t.t. bendrai amatų ir amatininkų gamybos ir sąlygų gerinimu.

STALINO PROSPEKTE ĮSTEIGTI ŠVIETIMO NAMAI

Kaunas. — Stalino prospekto 20 nr. įsteigti LKP (b) Partinio Švietimo Namai, kuriuose jau vyksta viešos paskaitos ir partiniai kursai, kuriuos lanko iš įvairių LTSR vietų atvykę būsimieji vadai.

Part. Šviet. Namai turi paskaitų salę, kurioje sutelpa apie 250 klausytojų. Čia chorai ir orkestrai atliks savo repeticijas. Skaitykloje telpa apie 60 žmonių. Čia yra biblioteka ir gaunama periodika lietuvių ir rusų kalbomis. Bibliotekoje jau surinkta per 2,000 tomų knygų.

Ypatingai vertingas tos bibliotekos indėlis yra Lenino raštai (3 komplektai po 30 tomų), be to yra ir kitų labai vertingų knygų, albomų, nuotraukų, pagalbinės vaizduojamos medžiagos ir kt. Labai įdomus muziejinis Stalino kampelis, kur gausiai surinkta nuotraukų iš audringo Stalino gyvenimo.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ respublikonų kandidatas į prezidentus Wendell Willkie klausosi per radio balsavimo rezultatų. Balsavimo rezultatai, atrodo, buvo sk audesni ir už supuvusius klaušinius, kuriais jis buvo vaišinamas laike rinkiminių mitingų. Prie jo sėdi jo žmona.

Darbininkai ir Mokytojai Džiaugiasi Algų Pakėlimu

Kaunas. — Gausinguose susirinkimuose Kauno, Vilniaus ir provincijos fabrikų ir dirbtuvių darbininkai ir įstaigų bei įmonių tarnautojai reiškia savo gilią padėką Partijai, Stalinui ir Tarybų Valdžiai, kad jųjų dėka Lietuvos TSR darbininkas šiandien turi tai, dėl ko ilgus reakcijos laikus turėjo kovoti, streikuoti ir sėdėti kalėjimuose. Už atlyginimo pakėlimą visur pasižadama atsilyginti dar ryškesniu darbo našumo pakėlimu. Iš šimtų priimtų rezoliucijų, laiškų ir padėkos pareiškimų, kaip pavyzdį, pacituojame Drobės fabriko darbininkų ir tarnautojų rugs 27 d. priimtą rezoliuciją:

Drobės fabriko darbininkai, apsvarstę vyriausybės nutarimą apie padidinimą atlyginimo, priėmė rezoliuciją, kurioje sakoma: "Reiškiam partijai ir vyriausybei savo džiaugsmą ir dėkingumą. Vakar dienos partijos ir vyriausybės nutarimas dar kartą parodė mums, kad mes eidami Didžiojo Stalino Konstitucijos keliu turime užtikrintą laimingą gyvenimą dabar ir ateityje. Jausdamiesi laimingais, tvirtai pasižadame bolševikiškai stiprinti tėvynę ir vieningame stachanoviečių fronte kovoti už darbo našumo pakėlimą, produkcijos padidinimą ir gaminių kokybės gerinimą."

Ginklų dirbtuvių darbininkai savo susirinkime, kuriame dalyvavo 450 žmonių, priėmė tokią rezoliuciją: "Mes, Ginklų dirbtuvių Kaune darbo žmonės, suprasdami mūsų vyriausybės ir komunistų partijos nuoširdžias pastangas išsaugoti mus nuo pražūtingo imperialistinio karo ir sukurti mums, darbo žmonėms geresnį gyvenimą ir įvertindami tai, kad taip sunkiame laike vėl pakeliamas mums atlyginimas, reiškiame vyriausybei ir Komunistų partijai didžiausią dėkingumą ne vien žodžiais, bet pasiryžtam dar daugiau ir sąžiningiau dirbti savo socialistinės tėvynės gerovei."

Viena mokytoja, B. Petrylienė, iš provincijos rašo: "Aš mokytojauju jau aštuonis metus Buvo laikai, kai dėl visokių iškaitymų bei lakštų — teisingiau dėl dvesiančio kapitalizmo negalavimų ir smetonininkų 'tautiškosios' korupacijos, sumažino pradžios mokytojų algas 40%, ir man išmokėdavo vos 140 litų per mėnesį! . . . Dėl kiekvieno išleidžiamo lito mane prakaitas išpildavo. Mano kolega Pijus Juškaitis, Mankūnų pradžios mokyklos mokytojas, norėdamas 'susitaupyti' studijoms, šoko mokytojauti. Jis tol mokytojavo ir tol taupė studijoms, kol susirgo džiova ir nuvežtas į ligoninę tuoj mirė. Buvo laikai, smetoniniai laikai, kada mums pradžios mokyklos mokytojams, sumažindavo algas 40%, bet kad padidintų 40%, mes anais laikais nė nesvajojome. Šiandien, kai kapitalistiniuose kraštuose liejasi žmonių kraujas, kai žmonės vis giliau ir giliau brenda į negirdėtą skurdą ir badą, pakelti žmonių gerovę galėjo tik socialistinėje valstybėje. Dėl to nerandu žodžių išreikšti pagarbą bei padėką didiesiems socializmo teoretikams bei kūrėjams — Marksui, Engelsui, Leninui-Stalinui ir mūsų TSR vairuotojams."

VINDSORE SUĖMĖ 24 PIKIETININKUS

WINDSOR. — Policija pereitą pirmadienį čia prie Chryslerio korporacijos dirbtuvių suėmė 24 pikietininkus. Vėliau 10 paleido, nes jiems nebuvę pranešta, kad nevalia pikietuoti.

Pikietai buvo pastatyti prieš išmetimą 45 darbininkų.

Suimtieji kaltinami nusižengimu Kanados apsigynimo reguliacijoms.

Du Jūrininkai 36 Pėdų Valtimi Per 70 Dienų Nuplaukė 2,500 Mylių

Į Nasau, Bohamas, lapkričio 1 dieną buvo orlaiviu atgabenti du Anglijos jūrininkai, George Tapscott, 19 metų amžiaus, ir Wilbert Roy Widdicombe, 24 metų amžiaus, nuo Eleuthera salos, kur jie rasti rapoją smėliu linkui medžių.

Šitie du jūrininkai išbuvo ant vandens 70 dienų 36 pėdų ilgio valtyje ir padarė 2,500 mylių kelionę. Istorija maždaug tokia:

Jų laivas, 5,596 tonų Anglo-Saxon, buvo vokiečių nuskandintas rugsėjo 21 dieną, 500 mylių į pietryčius nuo Azores salų. (Azores salos randasi Atlanto vandenyne ir priklauso Portugalijai).

Visi jūrininkai susėdę į mažus laivukus. Į jų laivuką susėdę penki. Jie suspėję pasiimti su savim 20 svarų sausainių (biscuits), 4 galionus vandens, 11 blėkinių kondensuoto pieno ir 16 svarų konservuotos jautienos. To maisto jiems užtekę 15 dienų.

Laipsniškai kiti trys jūrininkai netekę proto. Vieną naktį du iš jų iššokę į vandenyną. Sekančią dieną vienas persipiovęs gerklę. Likę tik du.

Palikę du maitinosi jūrų žolėmis ir lietumi, kurį gaudė lyjant. Bet per paskutines aštuonias dienas neturėję ir lietaus vandens.

Taip jie išbuvo ant vandenyno per 70 dienų ir nukeliavo 2,500 mylių, kol pasiekė salą netoli Bahamas. Priplaukę prie salos jie išlipo ir mėgino eiti smėliuotu pakraščiu, bet nesugebėjo, sveikata neleido. Tik įsivaizdinkite, vienas iš jų, Widdicombe, buvo netekęs jau 80 svarų.

Jie buvo pastebėti ir nunešti į salos gilumą, kur paimti į orlaivį ir atgabenti į Nasau, Bahamas, į ligoninę, kur jie papasakojo reporteriams savo kelionę vandenynu 36 pėdų ilgio valtyje.

Per 70 dienų saulės kaitra juos tiesiog iškepus. Be to, jiems tekę pergyventi keturius hurikanus. Hurikanų metu vanduo įbloškęs į jų valtį dvi nemažas žuvis, kurias jie suvalgę žalias, nes neturėję kuo išvirti.

Jų istorija yra istorija šimtų ir tūkstančių, kuriems karo metu tenka pergyventi baisių dalykų. Taipgi jų istorija parodo, kaip brangi žmogui gyvybė; kaip daug vargo jis pakelia, kad išsilaikyti.

Užgerinimo Politikos Vadui Ponui N. Čemberlenui Mirus

Pereitą sekmadienį mirė Arturas Nevile Čemberlenas, buvęs Anglijos ministeriu pirmininku prieš šitą karą ir pradžioj karo. Kadangi jis buvo žmogus, apie kurį buvo labai daug rašoma ir kalbama, tai negalima taip praleisti jo mirties visai be jokio pažymėjimo.

Komerciniai didlapiai, kaip ir paprastai būna bile kam mirus, garbina Čemberleną, kaip koki taikos dievaitį. Girdi, jis vistiek buvęs kilnus žmogus, veikiausiai didžiausias kovotojas už taiką, nors jos ir neišgelbėjęs. Matomai tas yra daroma tam, kad su jo mirčia numarinti ir visą atmintį apie praeitį, kurios atstovų yra net pačiose Britanijos valdžios viršūnėse, ir kurio pasekėjų pilna visuose kituose Britanijos imperijos kraštuose.

Nors tai nelabai patogu kalbėti kritiškai apie mirusį žmogų, bet vistiek negalima su tuo sutikti, ką dabar sako komercinės spaudos komentatoriai. Tokį didelį dalyką praleisti su paprastu apgailestavimu negalima. Tai būtų pateisinimas tos visos politikos, kurios priešakyje jis buvo svarbiausio politinio pasaulinio persiorganizavimo metu.

Jokiu būdu negalima sutikti su tais, kurie sako, kad Čemberlenas buvo vienas iš didžiausių kovotojų už taiką. Pareiškimas, kad Čemberlenas, tikėdamas, jog per karą nieko gera neatsiekiama, jog nesutikimai tebūna išsprendžiami, stengėsi išrišti nesusipratimus taikiu būdu, visai neatitinka tikrenybei.

Čemberlenas ir kiti tos rūšies diplomatai darė didžiausias nuolaidas Hitleriui ir Musoliniui ne su tuo išrokavimu, kad įmesti tiems diktatoriams į gerklę kaulą ir tokiu būdu pasotinti juos. Jis, kaip ir daugelis kitų, gerai žinojo, kad toks būdas nei diktatorių pasotins, nei taikos išgelbės.

Kas sekė pasaulio politiką, tas gerai žinojo, kad Versalio taika nebuvo jokia taika; kad Vokietija, tos taikos auka, laikui bėgant mėgins atsigriebti. Ir jeigu ne Sovietų Sąjunga, nei Čemberlenas, nei kiti tos rūšies politikai ir diplomatai nebūtų davę progos sutvirtėti iki tokio laipsnio, kaip kad ji buvo pradedama šitą karą.

Kaip Anglijos, taip ir Francijos ir kitų šalių valdonai gerai suprato, kad Vokietijos imperializmas tebėra pavojingas. Bet šitą pavojų nustelbė jų baimė nuolatos stiprėjančios Sovietų Sąjungos.

Kadangi Vokietijos fašistai pradžioj pasirodė dideliais kovotojais prieš darbininkų judėjimą ir biauriai šaukė prieš Sovietų Sąjungą, tai Anglijos ir kitų šalių kapitalistai ir pamiršo apie Vokietijos pavojų. Juos suvyliojo perspektyvos, kad vokiečiai susikirs su Sovietų Sąjunga ir tokiu būdu bus vienu šūviu nušauti du kiškiai — ir Vokietijos imperializmas ir Sovietų Sąjungos komunizmas.

Jeigu Vokietijos naziai būtų susikirtę su Sovietų Sąjunga pirmiau, sakysime, del Čekoslovakijos, tai Anglija būtų veikiausiai užėmus nesikišimo politiką, kurią praktikavo laike Ispanijos konflikto. Net ir tada, kada Anglija jau buvo paskelbus karą, buvo galima visko tikėtis. Kuomet Vokietijos ir Sovietų Sąjungos jėgos susitiko Ukrainoj, buvo laukiama, kad jos susikirs tarp saves. Visa reakcinė spauda išvedžiojo, kad vokiečiai tikrai klaidos nepadarytų, jei jie pradėtų karą prieš Sovietų Sąjungą.

Laike Sovietų ir Suomių konflikto vėl buvo gerai matyti, kaip Čemberleno tipo ponai buvo pasirengę užmiršti nazius, o pulti ant Sovietų Sąjungos.

Tas, ką aš viršuj pasakiau, nėra mano asmeninė nuomonė. Tą vėliau nurodė daugelis laikraščių, kaip liberališkų, taip ir konservatiškų. Nes tas buvo aišku, kaip dieną.

Čemberleno politika buvo kreiva. Ji ne taikos troško, o karo — karo tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos. Ją palaikė visi didieji kapitalistai, milijonieriai, po visą pasaulį, visi laisvės ir demokratijos priešai. Bet ta politika brangiai kainuos ne tik jos autoriams, o ir visam pasauliui. Šis karas ir jo pobūdis yra tos politikos išdava.

Jeigu Čemberlenas ir kiti tos rūšies ponai būtų paklausę Sovietų Sąjungos, tai nesusipratimai būtų galėję būti išspręsti kitais būdais. Jeigu tarptautinė taikos organizacija, kaip kad Tautų Sąjunga, būtų buvus naudojama taikai išlaikyti, taika būtų nežuvus. Agresoriai būtų buvę priversti kelti savo skundus Tautų Sąjungoje. Jų skundus būtų visos narės svarsčiusios ir gal patenkinusios.

Dar buvo galima išgelbėti taiką ir paskutiniu metu, kada buvo Sovietų Sąjungos pasiūlyta sudaryti bendrą demokratinį bloką prieš agresorius, nors tokia taika jau nebūtų buvus tikra. Bet Čemberleno valdžia tuos pasiūlymus atmetė. Tiesa, ant galo buvo pasiuntus atstovybę derėtis, bet kaip dabar paaiški, tai tik akių dūmimui.

Čemberlenas, kaip tos biaurios politikos apaštalas, mirė. Bet būtų buvę daug geriau, kad vieton Čemberleno būtų mirus ta kraiva politika, kurios liekanų netrūksta ir šiomis dienomis.

Politikas

Smetona Lietuvoje, o Daudžvardis Montreale Priėjo Liepto Galą

MONTREAL, Que. — Keletas vietinių smetonininkų, pildydami instrukcijas buvusių fašistinės Lietuvos konsulų ir Berlyne s u s i t elkusių žvalgybininkų, lapkričio 3 d., Vytauto klubo svetainėje, po priedanga "Už Lietuvos nepriklausomybę" ir "Už ištikimybę Britanijai" sušaukė Montrealo lietuvių masinį mitingą, del apraudojimo Lietuvos fašistų viešpatavimo žlugimo ir del Lietuvos liaudies bei jos išlaisvintojų prakeikimo.

Šio mitingo sušaukimui sušilę d a r b avosi "visuomenininkų" traicė: Šarkis, kuris pasižymėjęs lietuvių išlojojimu "išgamomis" ir grasinimais, kad "rytoj gali pakliūti"; Yla, kuris aną metą buvo nuvykęs į Lietuvą ir ten iš smetonininkų gavęs palaiminimą grįžo į Kanadą su "naujomis idėjomis," taipgi M. Plačenis, kuris pasižymėjęs Montrealo lietuvių parapijonų kovose Bobino "visuomeniniu veikėju." Jiems tarpininkavo iš Toronto atsibeldę tarybininkai.

Ši Smetonos klapčiukų "organizuota jėga" minėto mitingo garsinimui išleido lapelį, kur sutalpino visą savo išmintį. Toronto tarybininkai užėmė pirmą vietą lapelyje su šauksmu "Už ištikimybę Britanijai," o veikimą sulyg Berlyno fašistų direktyvų; Šarkis sutalpino savo "išgamas," Plačenis — "tautos pardavikus." O kad geriau pagarsinus mitingą, tai paleido gandus, įvardindami keletą progresyvių lietuvių, kad jie šaukiamame mitinge nors už menkiausį prasitarimą prieš smetonininkus bus areštuoti. Bendrai jie skelbė, kad tame mitinge bus ne tik Lietuvos fašistai apverkti, bet ir vietos progresyviai lietuviai "suvaldyti." O kad tas viskas įvyktų "kaip reikiant," tai atsikvietė buvusį smetonininkų konsulą, o dabar hitlerininkų agentą Daudžvardį iš Čikagos, taipgi "garbės konsulą" iš Toronto. Patį mitingą apsirūpino su vietos žvalgybininkais.

Del paįvairinimo šio kombinuoto mitingo garsiai skelbė, kad dainuos trys chorai. Skelbėjai ragino dalyvauti "jei jau ne konsulų pasiklausyti, tai nors trijų chorų dainavimo." Montrealiečiai, gerai žinodami, kad Montreale gyvuoja tik trys lietuvių chorai, tai dauguma tikėjo, kad ten dalyvaus ir geriausiai pasižymėjęs M. L. Jaunimo choras, bet tikrenybėje, tai buvo eilinė smetoninių fašistų apgavystė. Mitinge dalyvavo tik klubo choras ir keli choristai iš bažnytinio choro.

Mitingas ir Jo Eiga

Taip "naujoviškai" garsintan mitingan prisirinko pilna klubo svetainė. Mat montrealiečiai gerai žino, kad kada tik buvo šaukti smetonininkų agentams mitingai, tai visuomet juose skaudžiai prakišdavo fašistiniai agentėliai. Buvo atsitikimų, kad vieni išsiskubindavo "ant traukinio," kiti išvirto "demokratais," trečių rezoliucijos pasikeisdavo progresyvėmis. Į šį mitingą rinkosi jau ne kaipo į fašistinių agentėlių prakišimo sueigą, bet kaipo į Lietuvos fašistų viešpatavimo laidotuves. Kiti ėjo pažiūrėti, ką mitingo šaukėjai veiks su savo "išgamomis" ir "tautos pardavikais" arba pasiklausyti, kaip smetonininkai ašaros netekę Lietuvos valstybinio vairo.

Pradedant mitingą pirmiausia pasirodė scenoje Šarkis. Jis pridususiu balsu šaukia prie "taikos ir ramybės" ir perstato savo adjutantą J. Ylą programos vedėju. Yla oficialiai atidaro "Lietuvos fašistų viešpatavimo laidotuves" paskelbdamas, kad šiandien montrealiečiai turės progą pasisakyti Lietuvos klausimu. Pravedama koncertinė programa. Padainavo skelbti "trys chorai" iš apie 20 asmenų, dvi merginos solo ir jaunuolis padeklamavo. Po to pakvietė Smetonos garbintojus išlieti savo ašaras.

Pirmiausia išliejo savo tulžį prieš progresyvius Lietuvos žmones ir apraudojo fašistų žlugimą Lietuvoje M. Plačenis. Baigdamas savo spyčių prie fašistų viešpatavimo kapo atsidusdamas pareiškė: "Ir Smetona mūsų balso neklausė." Taigi, Maiki, netrauk ir tu Smetonos keliu.

Po Plačenio raudų perstato Navicką. Šis iš rašto angliškai išgarbina "garbės konsulą," kuris angliškai ką tai papasakojo apie diplomatiją ir be jokio entuziazmo pirmi trys kalbėtojai užbaigė savo pamokslėlius. Publika juokauja, nerimauja, kiti pyksta. Laukia paties vyriausio Smetonos adjutanto Daudžvardžio. Sulaukia. Yla perstato jį pažymėdamas, kad jo prakalba bus padalyta į dvi dalis. Nerimaujančiai publikai prižada pertrauką tarpe Daudžvardžio prakalbų. Išstoja Daudžvardis. Publika jį pasitinka su ironija ir net "būū . . . būū . . . Nejaukiai jaučiasi fašistinis agentas. Pradedant kalbą atsirekomenduoja, kad kalbėsiąs bešališkai. Bando aiškinti, kad dabar toki laikai, kad jau su įstatymais neką padarysi, pasaulį valdo jėga. Toliau aiškina apie Sovietų Sąjungos ir Lietuvos sutartis. Prisipažįsta, kad Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės mezgė ryšius su hitlerine Vokietija beleisdamos vokiečių, francūzų ir anglų kalba laikraštį. Kaltino dabartinės Lietuvos valdžią, kad ji pergreit padaranti tarimus. Prie keletos lietuvių greitadarbių pavardžių prilipdo galūnę "ov" ir paskelbė, kad jie nelaimę neša Lietuvai. Tikriau pasakius, tai prisipažino, kad jis ir jo draugai smetonininkai desperacijon pula, kam Lietuvos žmonės greitai ir energingai kuria laimingesnį gyvenimą ir amžinai užtvenkia kelią fašistams sugrįžti prie viešpatavimo. Garsiai šaukė, kad lietuviai pavergti, nes jie tapę komisarais turi pagelbininkus rusus. Liejo savo tulžį prieš Sovietų Sąjungą. Dusavo, kad "dabar Lietuvoje jau nieko lietuviško neliko." Užbaigdamas suriko "Valio Nepriklausoma Lietuva!" Pastarąjį sakinį sakant kas tai garsiai iš publikos įterpė "Sovietinė." Ir taip po apie 15-20 minučių Daudžvardžio ašarojimo ir šukavimo, bei "demokrato" vaidinimo, užbaigė savo kalbą. Programos vedėjas pasikukždėjęs su "ponu konsulu" pranešė publikai, kad "pono konsulo šios prakalbos pasibaigė." Tikrenybėje jas užbaigė ne "ponas konsulas," bet montrealiečiai. Jie plačiai kalba atžymėdami, kad Lietuvos fašistų viešpatavimui pagrabą suruošė Lietuvos liaudis su raudonarmiečių talka, o čia fašistinis agentas tą pavaizduodamas pusiaukelėje prakalbų "numirė." Tikras pagrabas, ar ne?

Nežiūrint, kad fašistinis Smetonos-Hitlerio agentas pavaizdavo fašistinio viešpatavimo mirtį, bet vistik prašėsi, kad sugrąžintųme Čikagon. Tuo reikalu Yla kreipėsi aukų, bet neišdegė. Iš publikos buvo pastebėta, kad montrealiečiai ir jų organizacijos jo nekvietė, tai ir nesiųs į Čikagą. "Kas kvietė, lai ir apsimoka, o del jų gerovės, tai nusiųskite sąskaitą Smetonai, lai jis apmoka iš pasivogtų $80,000," garsiai nuaidėjo vieno draugo balsas per salę. Su tuo pasibaigė mitingas.

Kaip Daudžvardis parkeliaus į Čikagą, tai pasiliko jo, Smetonos ir dar "nemirusių" smetonininkų reikalas. Garbės konsulas pasirodė "džiantelmeniškiau," jis pareiškė, kad pats kelionę apsimokės.

Tai taip montrealiečiai apvaikščiojo Lietuvos fašistinio vešpatavimo žlugimą, o liaudies išsilaisvinimą.

L. B. Koresp.

WOODBRIDGE, N. J. — United Railway and Signal Korporacijos dirbtuvėse įvyko baisi eksplozija. Ją girdėjo už 20 mylių.

Eksplozija sunaikino du pastatus. Taipgi užmušė 20 asmenų.

Nuo eksplozijos subirėjo Middlesex Water kompanijos dirbtuvės, kurios buvo netoli eksplozijos.

NUO NAZ'Ų BOMBŲ SMARKIAI NUKENTĖJĘS LEICESTER SKVĖRAS LONDONE. Kair ėj matomas apgriautas teatras ir kiti pastatai. Dešinėj — sud aužyti taksiai.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio (Novermber) 1' d., 2 val. po pietų, nuosavoj svetainėj, 160 Claremont St.

Visi draugijos nariai ir sim patikai kviečiami į minėtą susirinkimą, nes bus daug svarbi reikalų aptarti.

J. Kevėža
Kuopos Sekretorius
230 Dovercaurt Rd.
Tel.: LO. 3615.

Juko Partija

Sūnų ir Dukterų Draugijo pirma kuopa rengia juko partij ir bingo del Raudonojo Kryžiau Ši partija įvyks 160 Claremon nuosavoj svetainėj, lapkričio 1 penktadienio vakare, nuo 7.: val. vakaro.

Raudonasis Kryžius šelpia prižiūri sužeistus karo lauk taipgi karo pabėgėlius, nekrei damas atydos į žmonių pažiūr ar tautybę.

Visus torontiečius kviečiar atsilankyti ir paremti.

V. Jusaitis
Svetainės Komis. Pirm

Delhi, Ontario

Šokiai

Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 6-ta kuopa rengia smagius šokius prie geros muzikos ir geroj svetainėj. Bus stiprių ir minkštų gėrimų.

Kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius atsilankyti.

Pradžia 7 val. vakaro.

Kviečia, **Rengėjai**

Red. pastaba: — Kodel nenurodėt kokioj svetainėj tie šokiai bus. Žmonės nežinos kur eiti.

Montreal, Que.

Tėvų Domei

Labai dažnai tėvai turi daug problemų su savo suaugančiomis dukterimis bei sūnais. Kiekvienai motinai ir tėvui rūpi, ir yra pareiga žiūrėti, kad jų vaikai užaugę nueitų doru ir kultūringu keliu. Bet labai dažnai pasitaiko, kad tėvai benorėdami gero, bereikalingai suteikia savo vaikams sielvarto ar kitų nesmagumų. Ypatingai tuo metu, kada jaunieji pradeda subręsti. Subręstanti mergaitė ar berniukas, pradeda atsikratyti vaikiškų žaislų ir veržiasi į naujas gyvenimo vėžes, suaugusiųjų: pradeda stengtis būti tokiuo ir elgtis taip, kaip elgiasi suaugusieji. Subrendimo metu jaunuoliams prasideda naujas gyvenimas. Svarbu, kad tėvai, nors ir gerais norais, bet jiems neapsunkintų susipažinti su nauju gyvenimu ir padėtų jiems jų reikaluose.

Kiekvienas tėvas ar motina mylinti matyt savo vaikučius ant scenos su muzikos instrumentu, turite visi kaip vienas atsilanky-

ų prisirinko daug vaikų ir tėvų. Taip kad pirmose pamokose dalyvavo arti 20 vaikučių, kuriuos mokino draugės Lili Sarapaitė ir Linarčiūtė. Nemažas skaičius iš pradžių nedrįso stoti į eiles, bet vėliau įsidrąsoni. Tik keli neišdrįso visai. Bet per kitas pamokas įstos ir jie.

Kad sporto pamokos vaikučiams reikalingos, tai matyti iš vaikučių eisenų ir kitų poelgių. Jauni ir gražūs vaikučiai, tačiau pas juos nėra to jaunystės vikrumo, gyvumo. Kai jie vaikšto, rodos, kad seni vyrai ir moterys. Visai kitaip bus, kai jie pasimokins sporto, visokių mankštų. Jie atsitiesins, pasidarys gyvi, žvalūs. Sportas ne tik gyvais padaro, o ir sveikesniais. Tą pripažįsta ir gydytojai.

Sekančios pamokos įvyks ateinantį sekmadienį, 10 valandą ryto. Visi Toronto lietuviai kviečiami atsiųsti savo vaikus, berniukus ir mergaites. Pamokos duodamos veltui. Draugės mokytojos pasišventusios patarnauti Toronto lietuvių visuomenei išlavinant jų vaikučius būti sportiškais jaunuoliais ir jaunuolėmis.

Muzikos Pamokos

Tėvų Komitetui taip pat pavesta suorganizuoti ir muzikos mokyklėlę. Čia galima pasakyti, kad kai kas atlikta ir šioj srityj. Su mokytoju jau kalbėta. Dabar reikia tik susitvarkyti patiems.

Komitetas šaukia visus vaikučius su savo tėvais ateiti į Sūnų ir Dukterų Draugijos namą lapkričio 22, tai yra kitą penktadienį, vakare apie 8 valandą, kur bus ir mokytojas. Mokytojas nori žinoti, kas ką moka, kas kokius instrumentus turi ir kas dar neturi. Tame susirinkime bus galutinai sutvarkyti visi mokyklėlės reikalai. Todel visi tėvai, kurie turite norą leisti savo vaikučius mokintis muzikos, pasistengkite atsiųsti savo vaikučius ir patys ateikite. Jeigu kurie negalėsite patys ateiti, tai atsiųskite vaikučius su instrumentais.

Tėvų Komitetas

Liaudies Balso Vajaus Reikalu

Už poros savaičių prasideda Liaudies Balso vajus. Laikas trumpas, reikia jau dabar visiems prisiruošti vajaus darbymetei, pasitarti su savo draugais, paruošti veikimui planus. Iš anksčiau duoto Administracijos atsikreipimo į visas pažangias draugijas ir visus Liaudies Balso skaitytojus ir rėmėjus, matosi koks yra svarbus reikalas šį vajų pravesti kuo pasekmingiausiai. Kad tas didelis darbas būtų atliktas tinkamai, reikia, kad kiekvienos lietuvių kolonijos aktyvieji draugai, didieji Kanados lietuvių kultūros darbo rėmėjai ir simpatikai, imtųsi iniciatyvos ir darbo.

Draugai ir draugės, be Jūsų iniciatyvos ir atsidavimo, šis taip svarbus vajus negalės būti pravestas. Todėl nei vienas pažangus lietuvis nuo šio vajaus darbų neturėtų atsilikti. Dirbkime visi, dirbkime bendrai ir draugiškai lenktyniuodami, nes tas darbas užtikrins Liaudies Balso, šio vienintėlio Kanados lietuvių kultūrinio žydinio, gyvenimą. Nereikia atsidėti ant kitų ir laukti, kad kiti darbą pradėtų ir jį padirbtų. Toks samprotavimas yra visais atžvilgiais žalingas. Reikia kiekvienam imtis iniciatyvos ir dirbti pačiam.

Štai gražų pavyzdį duoda draugas J. Morkūnas iš McKenzie Island, Ont. Jis pirmas prisiuntė viešą iššaukimą į lenktynes savo draugus Bienfaite, Sask., pats pasižadėdamas sukelti $5.00 ir gauti vieną naują skaitytoją ir kviesdamas juos tą patį padaryti. Jo iššaukimas telpa žemiau.

Administracija laukia, kad tokių iššaukimų į draugiškas lenktynes atsirastų daugiau ir tęstųsi visu vajaus laiku.

Draugas F. Tumėnas iš tolimų miškų prisiunčia laišką, kuriame ragina jo neaplenkti šiame vajuje ir prisiųsti visą reikalingą vajui "amuniciją." Jis nuolatos Liaudies Balso vajuose dalyvaudavo, tad nenori ir nuo šio atsilikti. Tai didelės pagarbos vertas draugo rūpestingumas. Žinoma, kuogreičiausiai jam yra pasiunčiama visa "amunicija," ir neabejojama, kad draugas atliks puikų darbą. Administracijos laiškai su atsikreipimais ir aukų rinkimui blankomis šiomis dienomis yra išsiunčiami visiems praeituose vajuose veikusiems draugams bei draugėms. Nuolankiai prašome visų, kurie sutiktų šiame vajuje kiek pasidarbuoti, bet neturėtų reikiamų informacijų, kad tuojau be atidėliojimų rašytų administracijai. Visos reikalingos blankos kuogreičiausiai bus pasiųstos, kad palengvinus darbą.

Panašių gražių laiškų su padrąsinimais gauname ir iš kitur. Draugas B. Kvietinskas iš Timmins, Ont., prašo Timminso skaitytojų sąrašo. Jis žada veikti vajuje ir tam iš anksto pasiruošia. Taip pat laiškai gauti iš Winnipego, Edmontono, ir kitų vietų praneša, kad vajui jau ruošiamasi. Tuo reikalu taipgi jau yra veikiama Montreale ir Toronte. Tai labai puiku. Iš tų pranešimų matosi, kad prisiruošimo darbai jau pradėti, tik dabar reikia juos tęsti pirmyn ir išvystyti į dinamišką veikimą už Liaudies Balso gyvavimą, už gyvavimą visų Kanados lietuvių draugijų ir jų kultūrinio veikimo.

Draugės ir draugai, nei vienoje kolonijoje, nei vienoje vietoje neatsilikite nuo šios darbymetės, bet pradėkite prisiruošimo darbą tuojau, dabar.

Administracija

Iššaukimas į Lenktynes Bienfaito Draugų

MCKENZIE ISLAND, Ont. — Brangūs draugai ir draugės Bienfaitiečiai, per porą praėjusių Liaudies Balso vajų darbavomės kartu ir pavyzdingai atlikom vajaus darbą, nes jūs esate pavyzdingi liaudies draugai ir geri darbuotojai. Artinantis da-

ajui,
nuo
ty-
bai
isų
jų
gas
je,
iži-
ies
mą
ują
ną
lą,
jo
ir
gai
ik-
už
ių
e-
os
jų
už
n.,

Varde namo komisijos atsišaukiu į visus, kurie suprantate, kaip reikalinga Toronto lietuviam svetainė, prisidėkite su auka ar paskola, kas kiek galite. Namas reikia praplėsti, kad įrengti tinkamą svetainę, o tam reikalinga pinigų.

* * *

Kuriom kuopom ir pavieniams draugams buvo įteikti aukų rinkimo lapai, prašom grąžinti su pinigais ar tuščius, be atidėliojimų.

J. Kevėža
Namo Komisj. Sekret.
230 Dovercourt Rd.
Toronto, Ont.

Palaikykite tuos biznierius, kurie skelbiasi L. B.

SLAPUKAS VOKIEČIŲ KARO LAIVAS NUSKANDINO 9 ANGLIJOS LAIVUS IŠ 38

RYTINIO Kanados Pakraščio Uuostas. — Čia Anglijos karo laivu atvykę jūrininkai nuo paskandintų laivų papasakojo, kaip prekinis apginkluotas kruizeris Jarvis Bay išgelbėjo 29 prekinius laivus nuo nazių slapuko kišeninio karo laivo, užpuolusio eskortą iš 38 laivų.

Nors ir daug silpniau apginkluotas, Jervis Bay pastojęs nazių laivui kelią ir kovojęs iki buvo nuskandintas, kad duoti progą pabėgti kitiems laivams. Tokiu būdu 29 išlakstė į visas puses ir pabėgę. Naziai, tačiau, paskandinę devynius.

Pašalpos fondan	$1,069.09
Pomirtinės fondan	263.59
Atsargos fondan	56.06
Apšvietos fondan	18.66
Bendrai	$1,407.40

Trijų Mėnesių Išlaidos

Pašalpos fondo	$ 560.25
Pomirtinės fondo (karo paskolos sertifikatai ir bonai)	1,067.50
Atsargos fondo	10.00
Apšvietos	---------
Kartu	$1,637.75

Paaugo Per Tris Mėenesius

Pašalpos fondas	$508.84
Pomirtinės fondas	263.59
Atsargos fondas	46.06
Apšvietos fondas	18.66
Viso paaugo	$837.15

30 d. birželio š.m. draugijos išde buvo:

Pašalpos fonde	$3,783.33
Pomirtinės fonde	4,658.54
Atsargos fonde	400.18
Apšvietos fonde	104.19
Bendrai	$8,946.24

Pridėjus 3 mėn. pelną su 1 d. spalių š.m. draugijos pinigų yra:

Pašalpos fonde	$4,292.17
Pomirtinės fonde (be karo pask. bonų)	3,854.63
Atsargos fonde	446.24
Apšvietos fonde	122.85
Bendrai	$8,715.89
Paskolos bonai	1,067.50
Kartu su bonais	$9,783.39
C.P.K. kaucijos	450.00
Kartu su kaucija	$10,233.39

Kantrolės Komisija:
J. Sinkunas
J. Linarta
M. Paužienė

Nauji Remėjai

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 1-mos kuopos nupirktam namui dar vis randasi nuoširdžių rėmėjų.

Drg. M. Braukyla, iš St. Catherine, Ont., savo prižadą išpildė ir per drg. A. Antanaitį pridavė paskolą — $50.00.

Drg. A. Sultonas paaukavo — $1.00 ir sakė, kad dar ne viskas.

Drg. P. Misčikas, iš Beamsville, Ont., paaukavo $1.00.

Labai gerai, kad draugai pasižadėję nepamiršta savo pažadų, aš manau, kad ir kiti paseks drg. M. Braukylą, kuris gyvendamas kitame mieste, o taip gausiai remia mūsų namą.

* * *

KADA FRANCIJOS VALDOVAI KAPITULIAVO, kelyje į Franciją buvo Francijos orlaivianešis Bearn su 90 orlaivių, pirktų Suvienytose Valstijose. Kad nepatektų santarvininkams, Francijos vyriausybė įsakė laivui plaukti į Francijos salą palei Ameriką vadinamą Martinique. Tas laivas ir orlaiviai tebėra ant tos salos.

Toronto, Ont.

SŪNŲ ir DUKTERŲ DRAUGIJOS PIRMA KUOPA
Rengia

Pasilinksminimo

VAKARĄ

Šeštadienį, Lapkričio (November) 16 d.

160 CLAREMONT ST.

Visą laiką tęsis lietuviški ir angliški

ŠOKIAI

GRIEŽIANT GERAI ORKESTRAI
Kviečiame atsilankyti ir smagiai paleisti vakarą.
Pradžia 8 val. vak. Nesivėluokite!

Tel. WA. 8824 — EL. 5016
BOYKACH & BOYKACH
Real Estate Agentai
Parduodame ir išrenduojame namus ir farmas. Iškolektuojame rendas.
Kas turite tų reikalų, kreipkitės pas mus.
Daugeliui lietuvių esame patarnavę.
133 GOREVALE AVE. Ofiso 429 ADELAIDE ST. W., TORONTO

Tel. WA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio,
įskaitant Hamilton ir Whitby.
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Montreal, Que.

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVIŠKAI
Valandos: 2—4 val. po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Tel.: DO. 1000
DO. 2500
Valandos: 4 — 5 po piet ir sulig susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTERAL, QUE.

Tel. CRescent 4334
DR. DORA GORDON
DANTŲ GYDYTOJA
Kalba Lietuviškai
Valandos: 10—12 val. ryto, 2—6 val. p.p. ir 7—9 val. vak.
5136 PARK AVE. MONTREAL, QUE.